

2025

Тогтвортой хөгжлийн тайлан 2025

 “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын төв байр: 61027
Монгол Улс, Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Найрамдал талбай.

 +976 757 73501

 +976 70353002

 info@erdenetmc.mn

 www.erdenetmc.mn

Агуулга

Ерөнхий захирлын мэндчилгээ	4-5
Тогтвортой хөгжлийн ажлын хэсгийн даргын мэндчилгээ	6-7
Бидний тухай	8-13
2025 оны амжилт	14-17
Эдийн засаг	18-25
Тогтвортой хөгжил	26-31
Хүний нөөц	32-41
Байгаль орчин	42-60
Нийгмийн хариуцлага	61-69
Засаглал	70-79

Ерөнхий захирлын мэндчилгээ

Эрхэм хүндэт уурхайчид, хамтран ажиллагчид, түншүүд, оролцогч талууд, уншигч та бүхний амрыг эрэн мэндчилье. “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын 2025 оны үйл ажиллагааны үр дүн, Тогтвортой хөгжлийн тайланг та бүхэндээ толилуулж байгаадаа таатай байна.

2025 он Эрдэнэт үйлдвэрийн 47 жилийн хугацаан дахь үйлдвэрлэл, эдийн засгийн түүхэн дээд амжилтыг шинэчлэн тогтоож, үйлдвэрийн тасралтгүй, найдвартай үйл ажиллагааг хангахын зэрэгцээ эдийн засгийн үр ашиг, урт хугацааны тогтвортой хөгжлийн суурийг бэхжүүлсэн онцлох жил байлаа.

Тайлант онд “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ түүхэндээ анх удаа 47.9 сая тонн хүдэр олборлож, 39.9 сая тонн хүдэр боловсруулан, нийт 4.9 их наяд төгрөгийн орлоготой ажиллаж, 2.3 их наяд төгрөгийг улс, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлээ. Мөн 7000 орчим ажилтнаа тогтвортой ажлын байр, өрсөлдөхүйц цалин хөлсөөр ханган ажилласан нь бидний бүтээсэн эдийн засгийн үнэ цэн нийгмийн хөгжил, иргэдийн амьдралд бодитоор хүрч буйн илэрхийлэл юм.

Уурхайчин хамт олны маань тайлант онд бүтээсэн баялаг, хийсэн ажлын үр дүнд улс, эх орны эдийн засагт оруулсан хувь нэмэр өмнөх оноос 500 орчим тэрбум төгрөгөөр өслөө. Энэхүү хувь нэмэр нь улс, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх татвар, төлбөр, төрийн өмчид ногдох ногдол ашиг, үндэсний болон ороннутгийн ханган нийлүүлэгчдээс хийсэн худалдан авалт, ажилтнуудын цалин хөлс, нийгмийн хөрөнгө оруулалтаар дамжин, эдийн засгийн эргэлтийг тэлж, улс орны болон орон нутгийн хөгжилд бодит хувь нэмэр оруулж байна.

Бидний хамгийн үнэ цэнтэй баялаг болох ажилтнуудынхаа эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг нэн тэргүүнд тавьж, үйлдвэрлэлийн осол, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах, аюулгүй ажиллагааны манлайлал, соёлыг бэхжүүлэхийн зэрэгцээ тэдний мэдлэг, үр чадвар, хөгжил, нийгмийн баталгааг дэмжихэд онцгой анхаарч байна.

Өнөөдөр бизнесийн амжилтыг зөвхөн үйлдвэрлэл, санхүүгийн үр дүнгээр хэмждэггүй шинэ эрин үе иржээ. Бидний хариуцлага үйлдвэрийн талбайгаар хязгаарлагдахгүй бөгөөд байгаль орчин, нийгэм, засаглалын (ESG) асуудлыг бизнесийн стратегитай уялдуулах нь тогтвортой үнэ цэн бүтээх үндэс болж байна. Тиймээс байгалийн нөөцийг зохистой ашиглах, ус, эрчим хүчний хэрэглээг хэмнэх, нөхөн сэргээлт хийх, уур амьсгалын өөрчлөлтийн эрсдэлийг удирдах, хүрээлэн буй орчинд ээлтэй технологийг шат дараатай нэвтрүүлэх замаар байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах нь бидний урт хугацааны хөгжлийн салшгүй хэсэг байх болно.

Үүний зэрэгцээ бид орон нутгийн иргэд, төрийн болон төрийн бус байгууллага, ханган нийлүүлэгчид, бизнесийн түншүүд болон бусад оролцогч талуудтай нээлттэй, харилцан итгэлцсэн хамтын ажиллагааг хөгжүүлж, үйлдвэрийн өсөлт, хөгжлийн үр өгөөжийг нийгэмтэйгээ хуваалцан, хамтын үнэ цэн бүтээхийг зорьж байна.

Энэхүү зорилгын төлөө мэдлэг, үр чадвар, хөдөлмөр зүтгэлээ зориулж, 2025 оны түүхэн амжилтыг хамтдаа бүтээсэн нийт уурхайчид, ажилтнууддаа болон тэдний гэр бүл, бидэнтэй мөр зэрэгцэн ажилладаг хамтран ажиллагч байгууллагууд, түншүүд, ханган нийлүүлэгчид, орон нутгийн иргэд, нийт оролцогч талууддаа чин сэтгэлийн талархал илэрхийлье.

Бидний тайлагнаж буй эдгээр амжилтын ард “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын хамт олны маань шаргуу хөдөлмөр, мэргэжлийн өндөр үр чадвар, эх оронч сэтгэл байдгийг тэмдэглэхэд таатай байна.

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ өмнөх амжилтаа ахиулахын зэрэгцээ маргаашийн хөгжлийн суурийг өнөөдөр тавихыг чухалчилж байна. Байгалийн баялгийг хариуцлагатай ашиглан үндэсний баялгийг арвижуулж, ирээдүй хойч үедээ үнэ цэн бүтээсэн, байгаль орчингоо хариуцлагатай, ажилтнуудгаа ээлтэй, орон нутагтайгаа хамтдаа хөгжсөн, олон улсын түвшинд өрсөлдөх чадвартай “Эрдэнэт үйлдвэр”-ийг өвлүүлэн үлдээх нь бидний урт хугацааны эрхэм зорилго юм.

Эрдэнэт үйлдвэрийн үе үеийн уурхайчдын бүтээсэн үнэ цэнийг улам арвижуулж, эх орныхоо хөгжил дэвшилд оруулах хувь нэмрээ нэмэгдүүлэн, ирээдүй хойч үедээ улам хүчирхэг, хариуцлагатай, тогтвортой үйлдвэрийг өвлүүлэн үлдээхийн төлөө хамтдаа хичээн ажиллах болно.

Танд болон таны гэр бүлд эрүүл энх, амжилт бүтээлийн дээдийг хүсэн ерөөе.

Хамтдаа үнэ цэн бүтээж, тогтвортой хөгжлийн замаар алхацгаая.

Г.ЁНДОН

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ,
МОНГОЛ УЛСЫН ХӨДӨЛМӨРИЙН БААТАР,
ГЕОЛОГИ-МИНЕРАЛОГИЙН
УХААНЫ ДОКТОР (PH.D)

Тогтвортой хөгжлийн ажлын хэсгийн даргын мэндчилгээ

Эрхэм хүндэт хамтран ажиллагчид, харилцагчид, уншигч та бүхэнд мэндчилье.

2025 он “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын хувьд үйлдвэрлэл, эдийн засгийн тогтвортой өсөлтөө хадгалж, санхүүгийн үр ашиг, хариуцлагатай засаглал, тогтвортой хөгжлийн бодлого, үйл ажиллагаандаа шинэ хуудас нээсэн онцлох жил байлаа.

Тайлант онд үйлдвэрийн нийт орлого 4.9 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 23 хувиар, цэвэр ашиг 756.7 тэрбум төгрөгт хүрч, 30 хувиар тус тус өслөө. Улс, орон нутгийн төсөвт татвар, хураамж, ногдол ашиг хэлбэрээр нийт 2.3 их наяд төгрөг төвлөрүүлсэн нь өмнөх оноос 50 хувиар өссөн үзүүлэлт бөгөөд бид Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд жинтэй хувь нэмрээ оруулсаар байна. Үүний зэрэгцээ санхүүгийн тогтвортой байдал, хөрөнгө оруулалт, төсөв төлөвлөлт, зардлын оновчтой удирдлагыг бэхжүүлж, дотоод хяналт, тайлагнал, удирдлагын шийдвэр гаргалтад өгөгдөлд суурилсан хандлагыг үе шаттай нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

Тогтвортой хөгжлийн хүрээнд Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын (БОНЗ) нэгдсэн удирдлагыг үйлдвэрийн газрын үндсэн үйл ажиллагаа, удирдлагын тогтолцоотой нягт уялдуулан бүрдүүлэхэд онцгой анхаарлаа. Үүний нэг чухал алхам нь Олон улсын “Тогтвортой уул уурхайн төлөө” (ТҮҮТ) стандартын загварт тулгуурлан, үйлдвэрийн хэмжээнд БОНЗ-ын удирдлагын тогтолцооны гүйцэтгэлийг үнэлэх, тасралтгүй сайжруулах ажлыг эхлүүлсэн явдал юм. Тайлант онд ТҮҮТ стандартын 9 протоколын хүрээнд өөрийн үнэлгээг хийж, үнэлгээний үр дүнд тулгуурлан, цаашид БОНЗ-ын удирдлагын тогтолцоог олон улсын жишиг түвшинд нийцүүлэн хөгжүүлэхэд шаардлагатай үндсэн чиглэлүүд, замын зураглалаа тодорхойлсон чухал жил боллоо.

Мөн 2025 оны 9 дүгээр сарын 10-ны өдөр Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам, Монголын Уул уурхайн үндэсний ассоциаци, Канадын Уул уурхайн ассоциатай хамтран “Эрдэс баялгийн салбарын тогтвортой хөгжил” сэдэвт өндөр түвшний уулзалтыг анх удаа санаачлан зохион байгуулж, төр, хувийн хэвшил, мэргэжлийн байгууллага, эрдэм шинжилгээний салбарын төлөөллүүд нэг дор цуглаж, хариуцлагатай уул уурхайн олон улсын зарчим, стандарт, сайн туршлага, цаашдын хамтын ажиллагааны талаар хэлэлцлээ. Бидний хэрэгжүүлж буй бодлого, санаачилга, хамтын хүчин чармайлтыг

Тогтвортой хөгжил бол нэг угаагийн төсөл, тайлан бус, харин үйлдвэрийн газрын урт хугацааны үнэ цэн, өрсөлдөх чадвар, эрсдэлийн удирдлага, оролцогч талуудын итгэлийг бэхжүүлэх удирдлагын үндсэн зарчим гэж бид үздэг.

үнэлэн, “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ыг 2025 оны “Хариуцлагатай уул уурхайн манлайлагч байгууллага”-аар шалгаруулсан нь бидний хувьд нэр хүндийн хэрэг байснаас гадна цаашид салбарын хэмжээнд манлайлж ажиллах илүү өндөр хариуцлагыг хүлээлээ гэж бид ойлгож байна.

Иймд цаашид, ажилтнуудынхаа эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, нийгмийн баталгааг хангах, орон нутгийн хөгжил, оролцогч талуудын хамтын ажиллагааг дэмжих, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, байгалийн нөөцийг үр ашигтай, хэмнэлттэй хэрэглэхэд онцгой анхаарал хандуулахын зэрэгцээ БОНЗ-ын эрсдэлийн удирдлага, ил тод байдал, хариуцлагатай засаглал, тогтвортой хөгжлийн гүйцэтгэлээ тасралтгүй сайжруулж, “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын урт хугацааны үнэ цэн, тогтвортой өсөлт, өрсөлдөх чадварыг бэхжүүлэхийн төлөө түүштай ажиллах болно.

Энэхүү зорилгыг бодит ажил хэрэг болгоход мэдлэг, үр чадвар, хичээл зүтгэлээ зориулан ажиллаж буй нийт

уурхайчид, инженер техникийн ажилтнууд, хамтран ажиллагч байгууллагууд, түншүүд болон оролцогч талууддаа чин сэтгэлийн талархал илэрхийлье.

Д.БАЯРБАТ

ЗАХИРГАА, УДИРДЛАГА,
САНХҮҮГИЙН ГАЗРЫН ДАРГА БӨГӨӨД
ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН АЖЛЫН ХЭСГИЙН ДАРГА

Бидний тухай

ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

**БИД, ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ, ХАРИУЦЛАГАТАЙ УУЛ
УУРХАЙГ ЭРХЭМЛЭН ҮНДЭСНИЙ БАЯЛГИЙГ БҮТЭЭНЭ.**

Бид нийгэм, эдийн засаг, байгаль орчин гэсэн **гурван тулгуурт үзэл баримтлалыг** эрхэмлэж, ирээдүй хойч үеийн хэрэгцээгээ хангах боломжийг хязгаарлахгүйгээр, оролцогч талуудын, ялангуяа бүс нутгийн оршин суугч иргэдийн эрхийг дээдэлсэн, байгаль орчин, хүн амьтны бие махбодод хор хохиролгүй, мэдлэг, түршлагад тулгуурласан, хууль ёсонд нийцсэн, ил тод үйл ажиллагаа явуулж, **хөгжлийн үр шимийг хүн бүхэнд хүргэнэ.**

ҮНЭТ ЗҮЙЛС

01

Аюулгүй байдал ба эрүүл мэнд

Бид ажилтан бүрийн аюулгүй байдлыг хангаж, эрүүл мэндийг эрхэмлэнэ.

02

Ёс зүй, хариуцлага

Бид бие биеэ хүндэтгэн, үнэнч шударга, хариуцлагатай, ёс зүйтэй ажиллана.

03

Байгаль орчин

Бид байгаль орчны тэнцвэрийг хадгалан, ногоон хөгжлийг дэмжинэ.

04

Хамтын хүч

Бид хамтын шийдвэр гаргаж, багийн гишүүн бүрийн оролцоотойгоор ажлыг үр бүтээлтэй, цаг хугацаанд нь гүйцэтгэнэ.

05

Инновац

Бид шинэ санаачилгыг хөгжүүлж, шинэлэг арга барилаар үнэ цэнийг бий болгоно.

Түүхэн товчоон

1978 - 2010

1978 он

Анхны баяжмал гарган авч, жилд **4 сая тонн** хүдэр олборлох, боловсруулах хүчин чадал бүхий уулын баяжуулах үйлдвэрийн эхний ээлжийг ашиглалтад оруулав.

1981 он

Белгородын заводын үйлдвэрлэсэн **БЗК-75-39 ФБ маркийн 6 зуухыг** суурилуулж дууссанаар Дулааны станц бүрэн хүчин чадлаараа ашиглалтад орсон.

1989 он

Уулын баяжуулах үйлдвэрийн тавдугаар ээлжийг ашиглалтад оруулж, хүдэр олборлох, боловсруулах хүчин чадлыг жилд **20 сая тонн** хүртэл нэмэгдүүлэв. Баяжуулах үйлдвэр ашиглалтад орсноос хойш 1 сая тонн зэсийн агууламжтай баяжмал үйлдвэрлэв.

1980 он

Жилд **8 сая тонн** хүдэр олборлох, боловсруулах хүчин чадал бүхий үйлдвэрийн хоёрдугаар ээлжийг ашиглалтад оруулав.

1997 он

Хүдрийн ил уурхайд шинэ маркийн 10 м^3 хүдэр ачих боломжтой **ЭКГ-10 экскаватор** нэвтэрч эхэлсэн бөгөөд үйлдвэр ашиглалтад орсноос хойш 2 сая тонн зэсийн агууламжтай баяжмал үйлдвэрлэв.

2000 он

Эрдэнэт үйлдвэрт 15-аас дээш жил ажилласан хүмүүст, амьдарч буй орон сууцыг нь үнэ төлбөргүй хувьчлах шийдвэрийг гаргав. Дараа нь Зөвлөлийн 31-р хуралдаанаас Эрдэнэт үйлдвэрийн бүх ажилчдыг дээрх шийдвэрт хамааруулахаар шийдвэрлэв. Мөн хам хөвүүлэн баяжуулах хэсгийг ашиглалтад оруулж, жилд **24 сая тонн хүдэр боловсруулах** хүчин чадалтай болов.

2001 он

Нэгдүгээр хосолсон секцийн техникийн шинэчлэлийг бүрэн дуусгаснаар тус секц нь дангаараа **10 сая тонн хүдэр боловсруулах** хүчин чадалтай болов.

2002 он

Авто тээврийн байгууллагад **БелАЗ-75145 маркийн 130 тонны даацтай** өөрөө буулгагч нэвтэрч эхлэв.

1994 он

Монгол Улсын анхны усан тэсвэртэй **эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийг** ашиглалтад оруулж, тэсрэх бодисын хэрэгцээг дотооддоо хангах боломжийг бүрдүүлэв.

1996 он

Монгол Улсын Засгийн газар Эрдэнэт үйлдвэрт хэрэгжиж буй хөгжлийн шинэ концепт (1994-2004)-ыг авч хэлэлцээд, үйлдвэрийн техникийн шинэчлэлийг бүрэн хийх тухай Засгийн газрын 05 тоот тогтоол гаргав. **"Catterpillar" фирмийн 136 тонны даацтай, БелАЗ-7512 маркын 120 тонны даацтай өөрөө буулгагч машинуудыг** үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэв.

1995 он

Баяжуулах фабрикийн 6-р секцийн баяжуулах машинуудад техникийн бүрэн шинэчлэл хийж, Хүдрийн ил уурхайд **СБШ-250 МНА маркийн өрмийн шинэ машин** нэвтрүүлж, өрөмдлөгийн техникийн чадавхийг нэмэгдүүлэв.

2005 он

Хүдрийн ил уурхайд **"Liebherr" фирмийн 18м³ эзэлхүүнтэй шанага бүхий экскаватор** ашиглаж эхлэв. Үйлдвэр ашиглалтад орсноос хойш 3 сая тонн зэсийн агууламжтай баяжмал үйлдвэрлэв.

2006 он

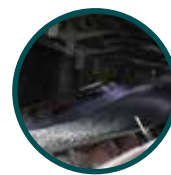
Баяжуулах фабрикийн **5-р ээлжийг бүрэн шинэчилснээр** төслийн хүчин чадлыг 50 хувиар нэмэгдүүлж, 6 сая тонн хүдэр боловсруулах боломжтой болов.

2008 он

Хүдрийн ил уурхайд 15 м³ хүдэр ачих боломжтой **ЭКГ-15 гинжит экскаваторыг** ашиглалтад хүлээн авав.

Эрдэнэт үйлдвэрийн эхний ээлж ашиглалтад орсны 30 жилийн ой тохиов.

2010 он

Жилд **6 сая тонн хүдэр боловсруулах** хүчин чадалтай, бүрэн шинэчлэгдсэн 3-р секцийг ашиглалтад оруулав.

Түүхэн товчоон

2011 - 2025

2012 он

Эрдэнэт үйлдвэрийн Дулааны станц нь АНУ-ын Dresser-Rand үйлдвэрийн Murray **T-5837 маркийн 2 ширхэг турбингенераторыг** (тус бүр 2,5 МВт-ын хүчин чадалтай) суурилуулснаар 5 МВт-т хүчин чадал бүхий ДЦС болж өргөжив.

2013 он

Баяжуулах фабрикийн **хөвүүлэн баяжуулах 6-р секцийг** шинэчилж, ашиглалтад оруулав.

2014 он

Эрдэнэт үйлдвэр түүхэндээ анх удаа **640 цооног** тэсэллээ.

2011 он

Баяжуулах фабрикийн хөвүүлэн баяжуулах **4-р секцийг** шинэчилж ашиглалтад оруулав.

2020 он

Улс, орон нутгийн төсөвт **нэг их наяд төгрөг** төвлөрүүлсэн нь Эрдэнэт үйлдвэрийн түүхэнд хамгийн их орлого бүрдүүлсэн, үндэсний баялаг бүтээсэн амжилт боллоо.

2019 он

Зэсийн металл авалтыг 89.3 хувьд хүргэн, **37.2 сая тонн хүдэр олборлож, 32.2 сая тонн хүдэр боловсруулсан** нь Эрдэнэт үйлдвэрийн түүхэн дэх хамгийн дээд үзүүлэлт болж, улс, орон нутгийн төсөвт анх удаа хамгийн өндөр буюу 961.8 тэрбум төгрөг төвлөрүүллээ.

2021 он

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ыг **"Монгол Улсын баатар"** цолоор шагналаа.

2022 он

Баяжуулах үйлдвэрийн хүдэр боловсруулах хүчин чадлыг **6 сая тонноор** нэмэгдүүллээ.

2015 он

2016 он

Эрдэнэт үйлдвэр
ХХК 100 хувь
**Монгол Улсын
үндэсний үйлдвэр**
боллоо.

2017 он

БНХАУ-ын Нанжин турбин-заводын
үйлдвэрлэсэн СС-12-3.43/1.2/0.6
маркийн үйлдвэр, дулаацуулгын
авлага бүхий 2 ширхэг
турбингенератор, N-12-3.43-20
маркийн конденсацын 2 ширхэг
турбингенераторыг суурилуулан,
хүчин чадлыг **48 МВт-аар
өргөтгөн нийт 53 МВт-ын
суурилагдсан
хүчин чадал бүхий
ДЦС-тай**
болсон.

2018 он

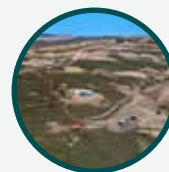
Монгол Улсын хөгжилд Эрдэнэт
үйлдвэрийн бүтээлч хамт олны
оруулсан бодит хувь нэмрийг
өндрөөр үнэлж, компанийн түүхт
40 жилийн ойг тохиолдуулан
Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн
зарлигаар **Д.СҮХБААТАРЫН
ОДОН**-оор шагналаа. Ийнхүү,
Эрдэнэт үйлдвэр хос одонт
үйлдвэр боллоо.

2024 он

**41.0 сая тонн хүдэр
олборлож, 38.0
сая тонн хүдэр
боловсруулан түүхэн
дээд амжилт тогтоолоо.**

2025 он

2023 он

Эрдэнэтийн-Овоо ордыг нээсний 60 жил, “Эрдэнэт
үйлдвэрийг барьж байгуулах тухай” Засгийн газар
хоорондын хэлэлцээр байгуулагдсаны 50 жил,
Эрдэнэт үйлдвэрийг байгуулж, анхны баяжмалаа
үйлдвэрлэсний 45 жилийн ой боллоо. Энэ түүхт
ойн жил мэдлэгийн менежментийн тогтолцоог
хэрэгжүүлэгч Азийн анхдагч загвар байгууллага
болж, **“Шилдэг татвар төлөгч”**-өөр шалгаран,
Үндэсний чанарын **“Шилдэг аж ахуйн нэгж”**-ээр
анх удаа тодорч, төрийн өмчит компаниудаас
“ТОП 10” жагсаалтыг манлайлан, Гаалийн
итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээ гардаж,
үүрхайчдын **“Эрдэнэсийн цом”-ын эзэн** боллоо.

Эрдэнэт үйлдвэр цаашид 55 жил тогтвортой ашиглагдах
геологийн нөөцөө 2024 онд олон улсын Жорк стандартаар
албан ёсоор баталгаажуулсан. Энэхүү амжилт нь олон арван
жилийн хайгуул, судалгаа, инженер техникийн бодит тооцоо,
эрдэм шинжилгээний ажлын үр дүн билээ. Тэгвэл 2025 онд
Оюут ордын хайгуулын ажлыг бүрэн дуусгаж, урьдчилсан
үр дүнгээр 0.32 хувийн зэсийн агуулгатай, 357.0 сая тонн
хүдрийн нөөцийг тогтоон, шинэ орд нээснээ албан ёсоор
зарласан нь **Эрдэнэт үйлдвэрийн ирээдүйн хөгжлийн шинэ
хуудсыг нээсэн түүхэн үйл явдал боллоо.**

2025 оны амжилт

"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ нь ашиглалтад орсон цагаасаа хүчин чадлаа тогтмол нэмэгдүүлсээр ирсэн бөгөөд 2025 онд үйлдвэрлэлийн тасралтгүй найдвартай ажиллагааг ханган, дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлж, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, эрдэс баялгийн боловсруулалтын технологийн түвшнийг дээшлүүлж, орд газрын нөөцийг бүрэн ашиглаж, үйлдвэрлэлийн хэмжээ, үр ашгийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэн ажиллалаа.

ТОП-100 АЖ АХУЙН НЭГЖ

20 дахь удаа

Монгол Улсын ТОП-100 аж ахуйн нэгжийн жагсаалтыг 20 дахь удаагаа тэргүүлээ.

ШИЛДЭГ ТАТВАР ТӨЛӨГЧ

2.3 их наяд ₮

Улс, орон нутгийн төсөвт 2.3 их наяд төгрөгийн орлого төвлөрүүллээ.

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ДЭЭД ҮЗҮҮЛЭЛТ

Нийт орлого

4.9 их наяд ₮

2025 онд нийт 580.0 мянган тонн зэсийн баяжмал, 5,286 тонн молибдены баяжмал экспортолж, 4.9 их наяд төгрөгийн нийт орлоготой ажиллалаа.

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН НӨӨЦ

4.2

тэрбум.тн
хүдрийн нөөц

56 жил

ажиллах нөөц

Олон улсын Жорк (JORC) стандартаар 4.2 тэрбум тонн хүдрийн геологийн нөөцийг албан ёсоор баталгаажуулсан. Үйлдвэр цаашид 56 жил тогтвортой ажиллах боломж бүрдлээ.

ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ДЭЭД ҮЗҮҮЛЭЛТ

Хүдэр олборлолт

47.9 сая.тн

Хүдэр боловсруулалт

39.9 сая.тн

2025 онд 47.9 сая тонн хүдэр олборлож, 39.9 сая тонн хүдэр боловсруулан, түүхэн дээд амжилт тогтоолоо.

2025 ОНЫ ОНЦЛОХ АЖЛУУД

1 ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТҮҮХЭН ДЭЭД ҮЗҮҮЛЭЛТ

47.9 сая тонн хүдэр олборлож, 39.9 сая тонн хүдэр боловсруулсан нь үйлдвэрийн түүхэн 47 жилийн хугацаан дахь хамгийн дээд үзүүлэлт боллоо.

2

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТҮҮХЭН ДЭЭД ҮЗҮҮЛЭЛТ

Эрдэнэт үйлдвэрийн борлуулалтын орлого түүхэндээ хамгийн өндөр буюу 4.9 их наяд төгрөгт хүрч, 1.2 тэрбум ам.долларыг Монголбанканд борлуулж, улс, орон нутгийн төсөвт 2.3 их наяд төгрөг төвлөрүүллээ.

3

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН НӨӨЦИЙГ ӨСГӨЛӨӨ

Оюут ордын нарийвчилсан хайгуулын ажлыг 2023–2025 онд амжилттай гүйцэтгэж, 404 сая тонн хүдэрт, Cu 0.30 хувийн агуулгатай, 1.2 сая тонн металл зэсийн нөөцийг Монгол Улсын ашигт малтмалын нөөцийн нэгдсэн санд бүртгүүллээ.

4

БАЯЖУУЛАХ ҮЙЛДВЭРИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН АЖЛЫГ ГҮЙЦЭТГЭЖ ДУУСЛАА

Баяжуулах үйлдвэрийн хам баяжуулалтын 2, 3 дугаар секц, Нунтаглан баяжуулах хэсгийн 5-р тээрмийг тус тус шинэчлэн, ашиглалтад хүлээн авч, хүдэр боловсруулах хүчин чадлыг 40 сая тоннд хүргэлээ.

5

ХИЙМЭЛ ОЮУНД СУУРИЛСАН ХУДАЛДАН АВАЛТЫН ЦАХИМ СИСТЕМИЙГ НЭВТРҮҮЛЛЭЭ

Хиймэл оюунд суурилсан худалдан авалтын TenderEval, байгууллагын нөөц төлөвлөлтийн ERP цахим системүүдийг нэвтрүүллээ.

6

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРКИЙН ДЭД БҮТЦИЙН АЖЛУУДЫГ ГҮЙЦЭТГЭЛЭЭ

Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн хүрээнд байгуулагдах үйлдвэрүүдэд зориулан 4.4 км урт төмөр зам болон 25.6 км урт цэвэр усны хос дамжуулах, түгээх шугам хоолой, цэвэр, бохир усны өргөлтийн насосын станц, 23.8 км урттай, бохир ариутгах татуургын шугам хоолой гэх мэт дэд бүтцийн ажлуудыг ашиглалтад бүрэн оруулаад байна.

ХҮДЭР БЭЛТГЭЛИЙН НЭГДҮГЭЭР ШУГАМЫН ШИНЭЧЛЭЛИЙН ТӨСЛИЙГ ЭХЛҮҮЛЛЭЭ

7

1978 онд анх ашиглалтад орсон, 20 сая тонны хүчин чадалтай хүдэр бэлтгэлийн нэгдүгээр шугамын том бутлалтын бутлуурыг шинэчлэх ажлыг эхлүүллээ. Тус төслийг хэрэгжүүлснээр бутлагдсан хүдрийн зохимжит бүхэллэгийг буулгаж, хүдэр боловсруулалтын хэмжээг жилд тогтмол 40 сая тоннд барих боломж бүрдэх бөгөөд цахилгаан зарцуулалт, хуяг, ган бөөрөнцөг зэрэг ашиглалтын хувьсах зардлыг бууруулах боломжтой болох юм.

8

ХАРИУЦЛАГАТАЙ УУЛ УУРХАЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ТОМООХОН АХИЦ ГАРГАЛАА

Хариуцлагатай уул уурхайн үйл ажиллагаанд чиглэсэн ISO стандартуудыг нэвтрүүлж, "Тогтвортой уул уурхайн төлөө" (TSM) стандартыг нэвтрүүлэх бэлтгэл хангахын зэрэгцээ салбарын тогтвортой, тэнцвэртэй хөгжлийг хангахад хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх зорилгоор "Эрдэс баялгийн салбарын тогтвортой хөгжил" өндөр түвшний үүлзалтыг амжилттай зохион байгууллаа.

9

ХОЙД БҮСИЙН ХАВДРЫН ОНОШИЛГОО, ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ДЭД ТӨВТЭЙ БОЛЛОО

Эрдэнэтийн уурхайчдын хүч хөдөлмөр, хөрөнгө оруулалтаар босгосон "Эрдэнэт медиал" эмнэлгийг Эрүүл мэндийн яамны харьяа, Хавдар судлалын үндэсний төвд шилжүүлэн, Хойд бүсийн хавдрын оношилгоо, эмчилгээний дэд төвтэй боллоо.

10

БИДНИЙ БАХАРХАЛ

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар Эрдэнэт үйлдвэрийн Баяжуулах үйлдвэрийн Засварын хэсгийн тоног төхөөрөмжийн засварчин Эрдэнэ-Очирын Доржболд "Хөдөлмөрийн баатар" цол хүртэж, баялаг бүтээгч хамт олныхоо бахархлыг нэмлээ.

ЭДИЙН ЗАСАГ

Эрдэс баялгийн нөөц

Эрдэнэтийн-Овоо ордын нөөц

Анх 1972 онд 4.2 сая.тн зэс, 89 мян.тн молибден агуулсан 522 сая.тн хүдрийн нөөцтэйгээр хайгуулын үйл ажиллагаа эхэлж байсан бол үйлдвэр ашиглалтад орсон цаг үеэс эхлэн ордын нөөцийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр геологийн болон ашиглалтын хайгуулын ажлыг тогтмол хийж ирснээр 1972, 1991, 2016, 2021, 2025 онд нөөцийг шинэчлэн бүртгүүлсэн.

ОН	ГЕОЛОГИЙН НӨӨЦ (ТН)	АШИГЛАЛТЫН ЖИЛ (ТЭЗҮ)
1972	521.7 сая: Cu 4.2 сая, Mo 89.0 мянга	34 жил
1991	1,490.2 сая: Cu 7.6 сая, Mo 216.2 мянга	45 жил
2016	2.0 тэрбум: Cu 7.8 сая, Mo 326.3 мянга	39 жил
2021	2.9 тэрбум: Cu 10.7 сая, Mo 499.6 мянга	46 жил
2025	4.2 тэрбум: Cu 12.7 сая, Mo 610.3 мянга	56 жил

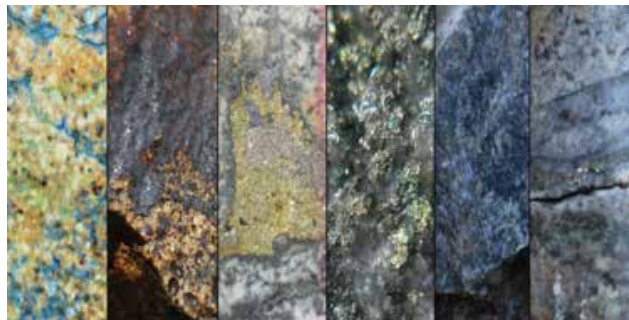
Оюут ордын нөөц

Оюут ордод 2023-2025 оны хооронд орчин үеийн геологи хайгуулын стандартад нийцүүлэн хайгуулын далд нэвтрэлт, өрөмдлөг, гидрогеологи, хүдрийн технологийн шинж чанарыг нарийвчлан судалж, хагас үйлдвэрлэлийн туршилтын иж бүрэн, цогц ажлыг хийв. Мөн талбайд илэрсэн элсний нөөц, тоо хэмжээ, чанарыг үнэлэх, байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ, палеонтологи, археологийн авран хамгаалах малтлага гэх зэргээр “хариуцлагатай хайгуул”-ын зарчмыг баримтлан ажиллалаа.

Нарийвчилсан хайгуулын ажлын үр дүнд 404 сая тонн хүдэрт, Cu 0.30 хувийн агуулгатай, 1.2 сая тонн металл зэсийн нөөцийг Монгол Улсын ашигт малтмалын нөөцийн нэгдсэн санд бүртгүүлснээс гадна Канадын “NI 43-101” стандартын дагуу техникийн тайланг боловсрууллаа.

Голлох хүдрийн эрдсүүд

МАЛАХИТ АЗУРИТ   ТЕНОРИТ   ХАЛЬКОПИРИТ   БОРНИТ   МОЛИБДЕНИТ

ХҮДРИЙН НӨӨЦ
404 сая.тн

ЗЭСИЙН АГУУЛГА
0.30%

МЕТАЛЛ ЗЭС
1.2 сая.тн

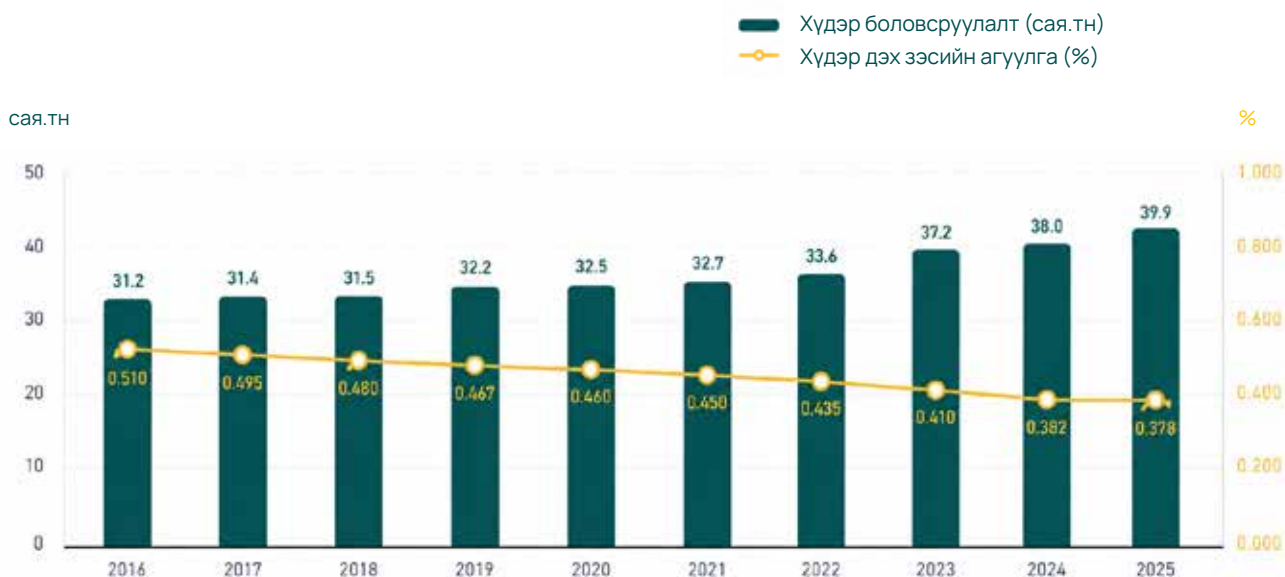
СТАНДАРТ
NI 43-101

Үйлдвэрлэл

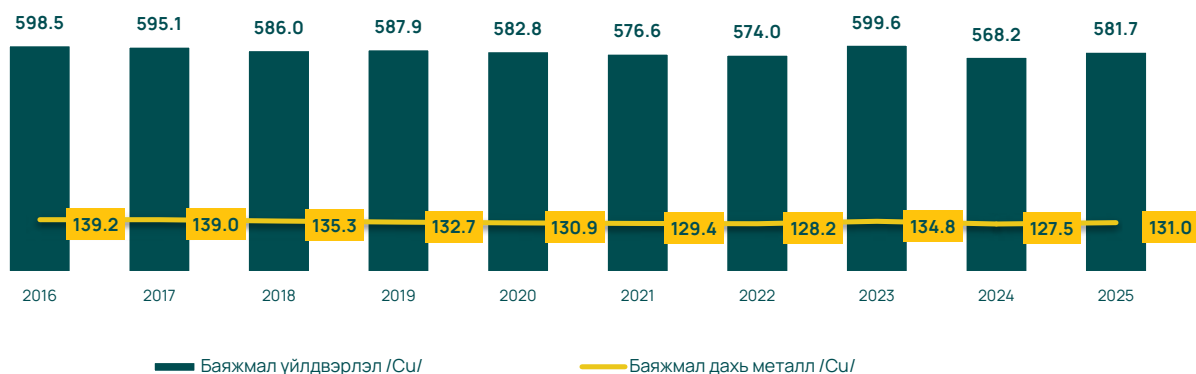
Ордын тогтоц, хүдэржилтийн бүс, олборлолтын хэмжээ зэргээс хамааран, Баяжуулах үйлдвэрт нийлүүлэгдэх хүдэр дэх зэсийн дундаж агуулгыг 0.364 хувиар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 0.378 хувийн зэсийн дундаж агуулгатай хүдэр нийлүүлж, 39.9 сая тонн хүдэр боловсруулж, 131,008.3 тонн зэс агуулсан 582,478.8 тонн зэсийн баяжмал, 2,706.1 тонн молибден агуулсан 5,508.1 тонн молибдены баяжмал тус тус үйлдвэрлэлээ.

Хөрс хуулалтын коэффициентийг 0.956 м³/м³-ээр төлөвлөснөөс ордын нээгдсэн, бэлтгэгдсэн нөөцийг нэмэгдүүлэх, уурхайн амыг тэлэх зорилгоор 0.970 м³/м³ болгон нэмэгдүүлсэн. Уулын цул тээвэрлэлтийн дундаж зайг 3.91 км-ээр төлөвлөж, технологийн тээврийн өөрөө буулгагч машины оновчлол, уулын цулын төлөвлөгөөг биелүүлэх зорилгоор богиносгосон зайд тээвэрлэлт хийх арга хэмжээ авч ажиллалаа.

Хүдэр дэх зэсийн агуулга (%) ба хүдэр боловсуулалт (сая.тн)

Зэсийн баяжмал үйлдвэрлэл, баяжмал дахь металлын хэмжээ (мян.тн)

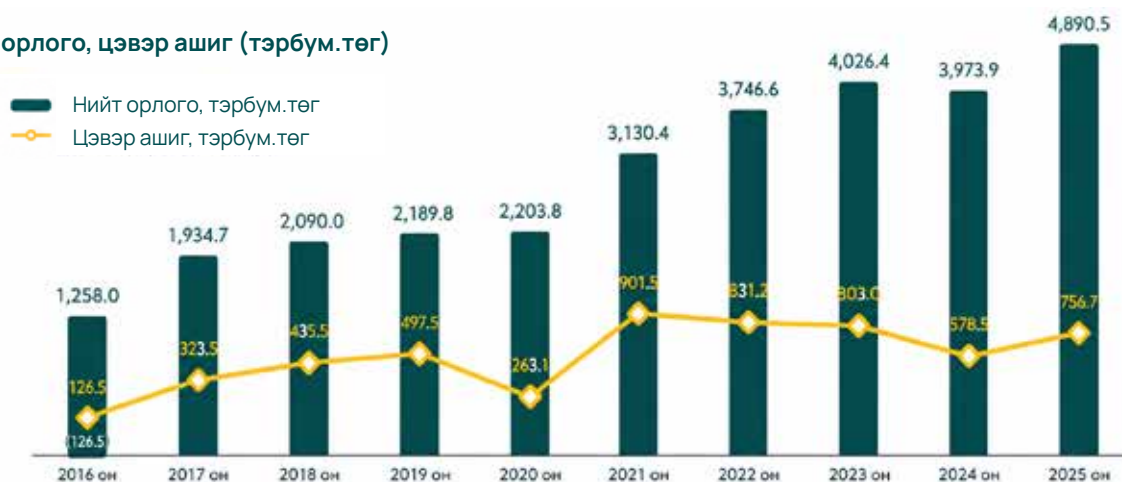
Эдийн засаг, санхүү

2025 онд нийт 4,89 их наяд төгрөгийн орлого олж, 1,17 их наяд төгрөгийн татварын өмнөх ашигтай, 756.7 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажиллаж, улс, орон нутгийн төсөвт нийт 2,31 их наяд төгрөгийг төвлөрүүлээ.

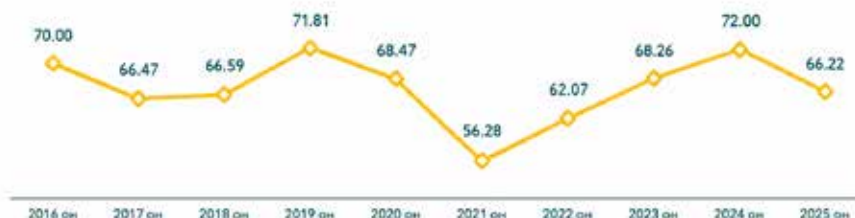
Дэлхийн зах зээл дээрх 1 тн цэвэр зэсийн дундаж үнэ 9,939.2 ам.доллар болж, төлөвлөснөөс 453.2 ам.доллараар, өнгөрсөн оны мөн үеэс 795.2 ам.доллараар тус тус өссөн байна.

Борлуулсан бүтээгдэхүүний 1 төгрөгт ногдох зардал 2025 оны гүйцэтгэлээр 66.22 мөнгө болж, төлөвлөснөөс 6.66 мөнгөөр, өмнөх оны гүйцэтгэлээс 5.78 мөнгөөр тус тус буурсан байна.

Нийт орлого, цэвэр ашиг (тэрбум.төг)

Борлуулсан бүтээгдэхүүний 1 төгрөгт ногдох зардал (мөнгө)

Үйлдвэрлэлийн зардлын өсөлтөд нөлөөлж буй үндсэн хүчин зүйлс

Эрдэнэтийн-Овоо ордын уул-геологийн нөхцөл жилээс жилд хүндрэн, уурхай гүнзгийрч, хүдрийн хатуулаг нэмэгдэж, хүдэр дэх зэсийн агуулга буурсаар байна. Хүний хүчин зүйлээс үл хамаарах геологийн өгөгдлийг тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл, хүдэр олборлох, боловсруулах хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх замаар баяжмал үйлдвэрлэлийг бууруулахгүй байх зорилт тавин ажиллаж байна. Өөрөөр хэлбэл нэг тонн баяжмал үйлдвэрлэхэд шаардагдах хүдэр олборлолт, боловсруулалтын тоо хэмжээг нэмэгдүүлэх, үүнтэй холбоотойгоор хүний нөөц, материал, цахилгааны хэрэглээг нэмэгдүүлэх шаардлага үүсэж, үйлдвэрлэлийн зардал нэмэгдэх үндсэн хүчин зүйл болж байна.

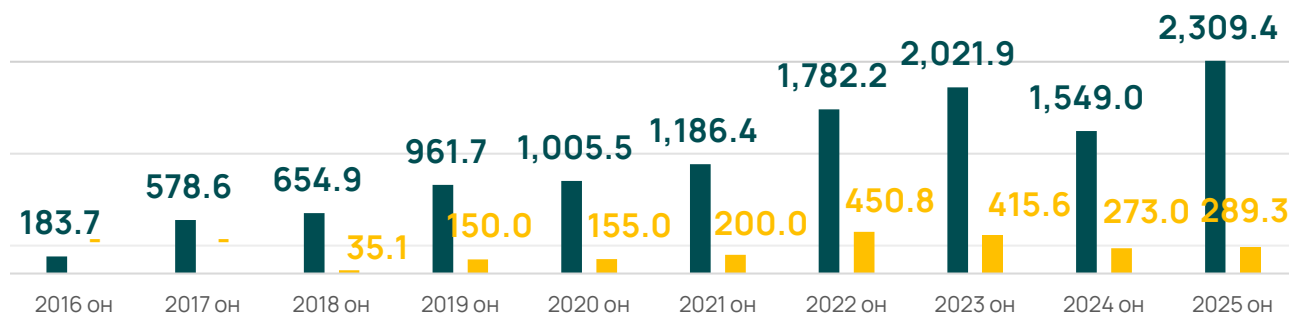

Монгол Улсын төсөвт оруулж буй хувь нэмэр

Монгол Улсын төсөв бүрдүүлэлтэд:

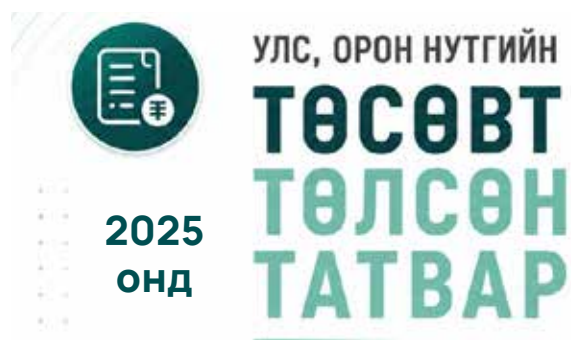
2016-2025 он
12.2 их наяд ₮

Улс, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн нийт орлого (тэрбум төг.)

■ Улс, орон нутгийн төсвийн төлбөр, нийт

■ үүнээс: Төрийн өмчийн ногдол ашиг

НИЙТ

2,309.4
тэрбум.төг

Үүнээс:

Монгол Улсын эдийн засагт “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын оруулж буй хувь нэмэр - 2025 онд

Монгол Улсын төсөв бүрдүүлэлтэд:

2025 онд

Монгол Улсын нийт ажил эрхлэлтэд эзлэх хувь

2025 онд нийт 6,687 ажилтантай ажилласан нь Монгол Улсад ажил эрхэлж буй иргэдийн **0.6%** - ийг эзэлж байна.

Монгол Улсын ДНБ-д эзлэх хувь

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын үйлдвэрлэл нь Монгол Улсын ДНБ-ын **5.4%**-ийг эзэлж байна.

Төсвийн орлогод төвлөрүүлж буй орлогын эзлэх хувь

Төсвийн орлогод 2.3 их наяд төгрөг төвлөрүүлсэн нь нийт төсвийн орлогын **7.7%**-ийг эзэлж байна.

Экспортод эзэлж буй хувь

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын нийт экспортын хэмжээ нь Монгол Улсын нийт экспортын **8.7%**-ийг эзэлж байна.

Гадаад валютын нөөц бүрдүүлэлтэд

2022 онд: \$1,069 сая

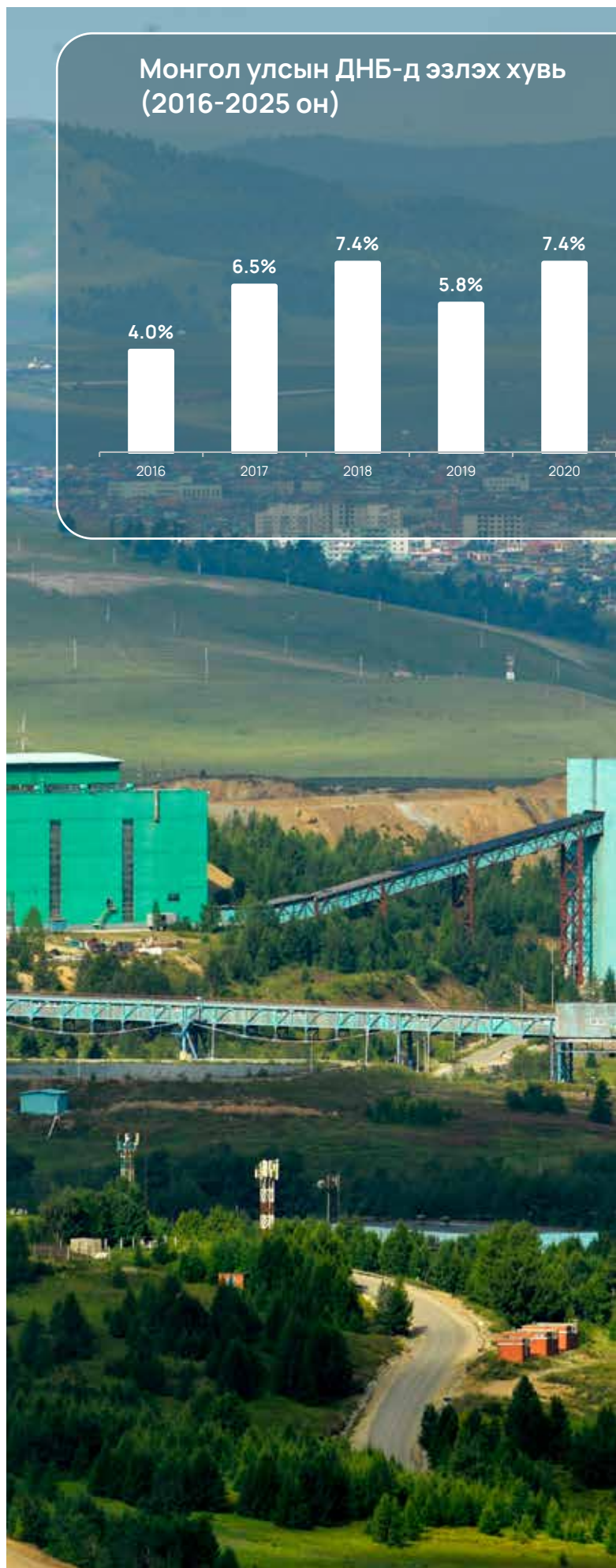
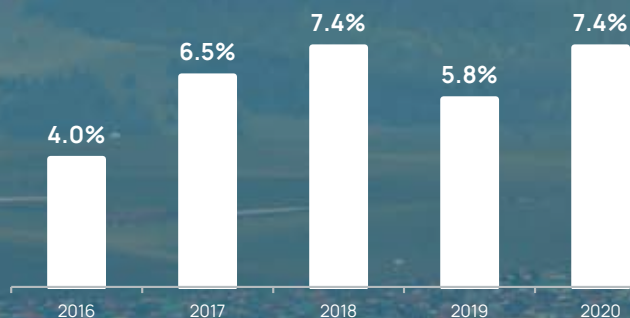
2023 онд: \$1,100 сая

2024 онд: \$1,100 сая

2025 онд: \$1,233 сая

Монгол улсын ДНБ-д эзлэх хувь (2016-2025 он)

9.8%

8.6%

5.3%

5.0%

5.4%

2021

2022

2023

2024

2025

Дотоодын худалдан авалт

2022-2025 4.3 их наяд ₮

Гэрээний дүн, (тэрбум.төг)

Гэрээний тоо

783.1

2022

876

1,144.8

2023

897

1,042.7

2024

883

1,337.1

2025

739

An aerial photograph showing a city with numerous multi-story apartment buildings, interspersed with green fields and some industrial or construction sites. The city is nestled in a valley, with rolling green hills in the foreground and background. The sky is filled with large, white, fluffy clouds, with some darker patches of blue visible. A dark teal rectangular box with a thin yellow border is positioned in the upper center of the image, containing the text "ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ" in white, uppercase Cyrillic letters.

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ

Тогтвортой хөгжил

2023

Тогтвортой хөгжлийн тайлагналын тогтолцоог үе шаттай бүрдүүлж эхлэв

2024

“Тогтвортой хөгжлийн тайлагналын шалгуур үзүүлэлт”-ийг баталж, үнэлгээ, тайлагналын суурь хүрээг тодорхойлов

2025

Тайлагналын шалгуур үзүүлэлтүүдийг ТҮҮТ стандартын хэрэгжилттэй уялдуулан өргөжүүлэв

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ

54 шалгуур үзүүлэлт

НИЙГМИЙН ХӨГЖИЛ

30 шалгуур үзүүлэлт

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХӨГЖИЛ

36 шалгуур үзүүлэлт

БИЗНЕСИЙН ЁСЗҮЙ, САЙН ЗАСАГЛАЛ

22 шалгуур үзүүлэлт

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖИЛ

15 шалгуур үзүүлэлт

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ нь тогтвортой хөгжил, хариуцлагатай уул уурхайн зарчмыг стратеги төлөвлөлт, шийдвэр гаргалт болон өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа үе шаттайгаар нэгтгэн хэрэгжүүлж, улмаар урт хугацааны үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх зорилт тавин ажиллаж байна.

01

УДИРДЛАГЫН МАНЛАЙЛАЛ

Тогтвортой хөгжлийн зорилтыг стратеги төлөвлөлт, шийдвэр гаргалттай уялдуулах

02

ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА

Чиг үүрэг, хариуцлагыг бүх түвшинд тодорхой болгон хэрэгжүүлэх

03

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА

Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын эрсдэлийг тодорхойлж, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах

04

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХЯНАЛТ

Зорилт, шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийг тогтмол хэмжих, үнэлэх, тайлагнах

05

ТАСРАЛТГҮЙ САЙЖРУУЛАЛТ

Үнэлгээ, гүйцэтгэлийн үр дүнд тулгуурлан үйл ажиллагааг сайжруулах

“Эрдэс баялгийн салбарын тогтвортой хөгжил”

CEO level meeting
2025-09-10

4

Хамтран зохион байгуулагчид:
Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам, Монголын Уул уурхайн үндэсний ассоциаци, Канадын уул уурхайн ассоциаци

14

Салбарын тэргүүлэх компаниудын гүйцэтгэх удирдлагууд оролцов

6

Эрдэмтэн судлаачид илтгэл тавьж, санал солилцов

ОНЦЛОХ ИЛТГЭЛҮҮД:

Г.Ёндон – Ерөнхий захирал, “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын тогтвортой хөгжлийн бодлого, цаашдын стратеги чиглэл

Б.Нямтайшир – Бодлогын зөвлөлийн дарга, “МАК” ХХК

“МАК” ХХК-ийн тогтвортой хөгжлийн бодлого, чиглэл

Пиеррэ Граттон – Ерөнхийлөгч, КУУА

Дэлхий нийтийн хандлага: тогтвортой уул уурхай руу шилжих боломж ба сорилт

Дэйрдрэ Лингенфэлдер – Гүйцэтгэх захирал, “Оюу толгой” ХХК

“Оюу толгой” ХХК-ийн Тогтвортой хөгжлийн бодлого, чиглэл

Ж.Дэлгэрсайхан – Дэд профессор, СЭЗИС

Уул уурхайн салбарын орон нутгийн хөгжил, эдийн засагт үзүүлэх нөлөө

Б.Зоригтбаяр – Орхон аймгийн Засаг дарга

Орхон аймгийн нийгэм, эдийн засаг ба уул уурхайн салбарын хамтын ажиллагаа

САЛБАРЫН ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

2025 оны 9 дүгээр сарын 10-ны өдөр “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын санаачилгаар Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам, Монголын Уул уурхайн үндэсний ассоциаци, Канадын Уул уурхайн ассоциацитай хамтран “Эрдэс баялгийн салбарын тогтвортой хөгжил” өндөр түвшний уулзалтыг зохион байгууллаа.

Уулзалтад Монгол Улсын уул уурхай, эрдэс баялгийн салбарын томоохон компаниудын удирдлага, төрийн болон мэргэжлийн байгууллага, олон улсын түншүүд оролцож, тогтвортой хөгжил, хариуцлагатай уул уурхайн зарчим, олон улсын сайн туршлага болон салбарын цаашдын хамтын ажиллагааны чиглэлийн талаар хэлэлцэж, Монголын эрдэс баялгийн салбарт хариуцлагатай уул уурхайн зарчмыг төлөвшүүлэхэд талуудын хамтын ажиллагааг илэрхийлсэн өндөр ач холбогдолтой үйл ажиллагаа боллоо.

“Тогтвортой уул уурхайн төлөө” стандарт

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН 3 ТУЛГУУРТ ЗАРЧИМ

ӨӨРИЙН ҮНЭЛГЭЭ → САЙЖРУУЛАЛТ → ХӨНДЛӨНГИЙН БАТАЛГААЖУУЛАЛТАД БЭЛТГЭХ

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ нь хариуцлагатай уул уурхайн зарчмыг үйл ажиллагаандаа системтэй нэвтрүүлж, тогтвортой хөгжил, байгаль орчин, нийгэм, засаглалын удирдлагын нэгдсэн тогтолцоог олон улсын жишиг түвшинд хүргэх, тасралтгүй сайжруулах зорилгоор “Тогтвортой уул уурхайн төлөө” (TSM-TUUT) стандартыг нэвтрүүлэх бэлтгэл ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлж байна.

ТУУТ стандарт нь байгаль орчин, нийгэмд чиглэсэн үйл ажиллагааны удирдлага, гүйцэтгэлийг сайжруулж, байгууллагыг урт хугацаанд тогтвортой хөгжих суурь нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн хариуцлагатай уул уурхайн үйл ажиллагааны БОНЗ-ын удирдлагын системийн загвар юм.

2025 онд стандартын 9 протоколын хүрээнд үйлдвэрийн суурь үнэлгээг хийж, удирдлагын тогтолцоо, бодит хэрэгжилт болон цаашид гүйцэтгэлийг сайжруулахад шаардлагатай чиглэлүүдийг тодорхойлов.

Өөрийн үнэлгээний үр дүнд тулгуурлан БОНЗ-ын нэгдсэн удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх, үйл ажиллагааны хэрэгжилт, бодит үр дүнг үе шаттай сайжруулж, цаашид хөндлөнгийн баталгаажуулалтыг хийх зорилт тавин ажиллаж байна.

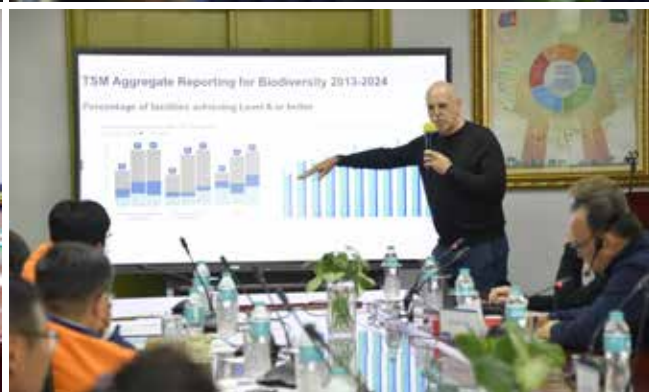
ТУУТ стандартын протоколын шалгуур үзүүлэлтийн дагуу өөрийн үнэлгээг хийж гүйцэтгэв

3 удаагийн сургалт зохион байгуулж, өөрийн үнэлгээний ажилд оролцож буй мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулав

ТУУТ стандартын өөрийн үнэлгээний үр дүнд цаашид хэрэгжүүлэх ажлын замын зураглал боловсруулав

2025 оны онцлох үр дүн

ХАРИУЦЛАГАТАЙ УУЛ УУРХАЙ • ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ • УРТ ХУГАЦААНЫ ҮНЭ ЦЭН

1

ТАЙЛАГНАЛ

Тогтвортой хөгжлийн тайлагналын тогтолцоог бэхжүүлж, байгаль орчин, нийгэм, засаглалын гүйцэтгэл, үр дүнг системтэй нэгтгэн, олон нийтэд ил тод тайлагнах үйл явцыг төлөвшүүлж байна.

2

ОЛОН УЛСЫН ЖИШИГ

ТУУТ стандартыг үе шаттай нэвтрүүлж, 9 протоколын хүрээнд үйлдвэрийн хэмжээний өөрийн үнэлгээг хийж, цаашид сайжруулах шаардлагатай чиглэлүүдийг тодорхойлов.

3

САЛБАРЫН МАНЛАЙЛАЛ

Төрийн байгууллага, уул уурхайн салбарын тэргүүлэх компаниуд болон олон улсын түншүүдийг оролцуулсан өндөр түвшний хэлэлцүүлгийг санаачлан, тогтвортой хөгжил, хариуцлагатай уул уурхайн чиглэлээр салбарын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэв.

4

АМЖИЛТ

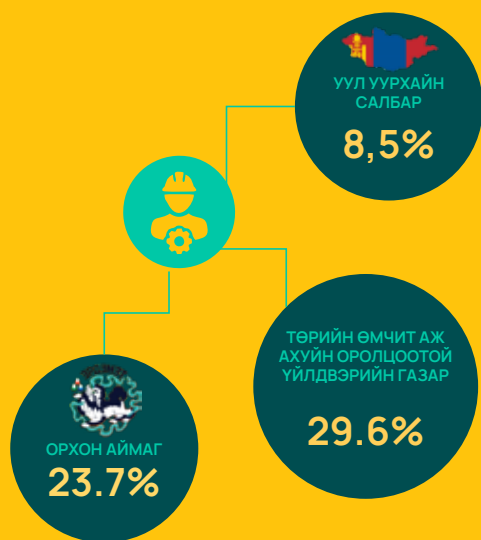
Тогтвортой хөгжил, хариуцлагатай уул уурхайн чиглэлээр хэрэгжүүлсэн бодлого, санаачилга, үйл ажиллагааны үр дүнгээр 2025 оны “Хариуцлагатай уул уурхайн манлайлагч байгууллага”-аар шалгарав.

A photograph of four workers in safety gear standing in front of a large yellow mining truck at a quarry. The workers are wearing hard hats and high-visibility jackets. The truck has the number '76' on its side. The background shows a rocky quarry face and a large yellow excavator arm.

ХҮНИЙ НӨӨЦ

Ажиллах хүчний хүртээмж, олон талт байдал

Гэр бүлээрээ ажилладаг

Орхон аймгийн нийт өрхийн

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн

Ажиллах хүчний дундаж нас

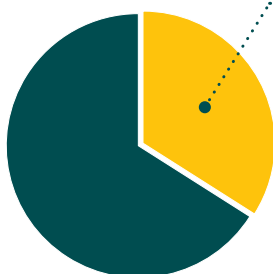

Эх сурвалж: Монгол Улсын Үндэсний
статистикийн хороо, Ажиллах хүчний судалгаа

ЭМЭГТЭЙ АЖИЛТНЫ ТОО

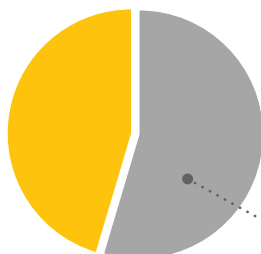
34%

Үйлдвэрлэлийн
нөхцөлд ажилладаг **1042**

Нарийн мэргэжлийн
эмэгтэй ажилчид **795**

- Цахилгаан ба хийн гагнуурчин
- Хүнд даацын автомашины жолооч
- Токарьчин, фрезерчин
- Төмрийн бэлдэц бэлтгэгч
- Хүнд даацын автомашины засварчин

40 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ЭМЭГТЭЙ
ЗАЛУУ АЖИЛТАН

54.6%

Эмэгтэй удирдах ажилтан

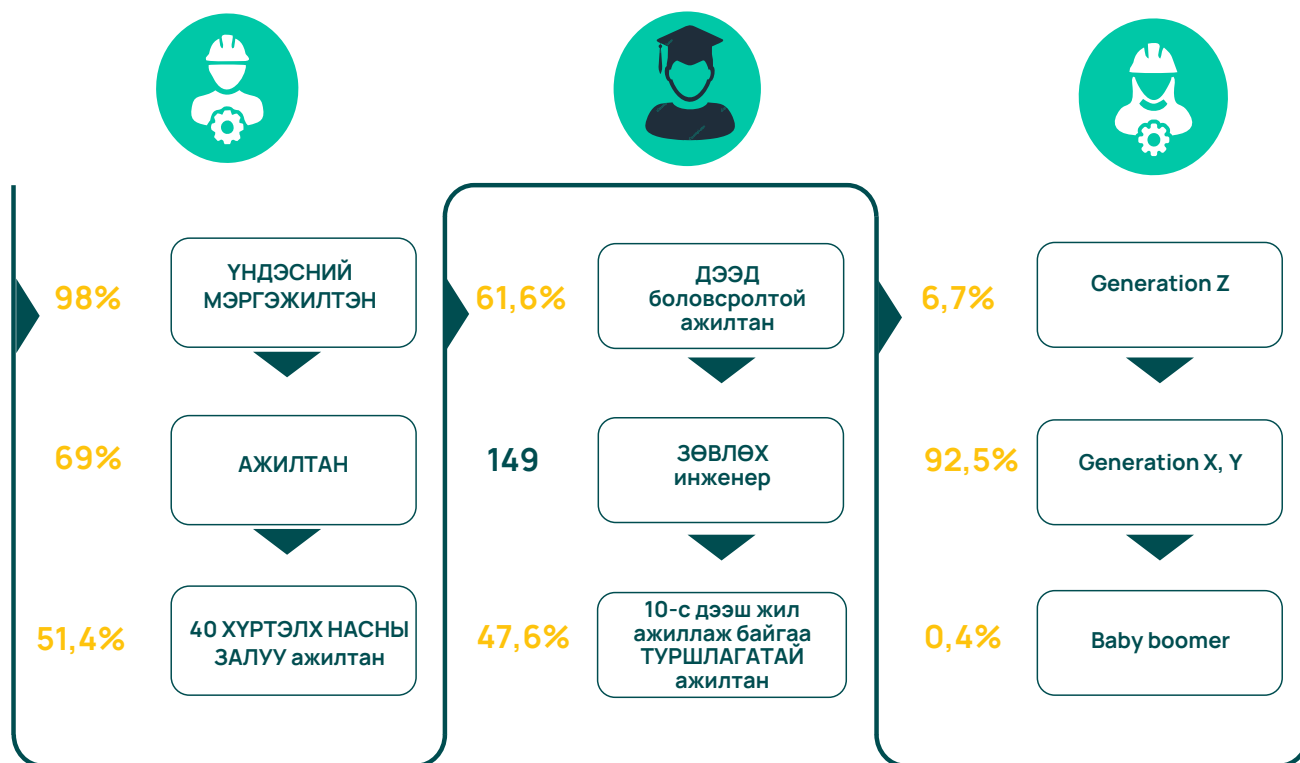

Олон улстай харьцуулахад:

Ажиллах хүчний бүрэлдэхүүн

2025-2029 он хүртэлх 5 жилийн Ажиллах хүчний төлөвлөлтийг ISO 30409 стандартын шаардлагын дагуу боловсруулан, үйлдвэрийн газрын хэмжээнд ажиллах хүчний нэгдсэн төлөвлөлтийг хийсэн.

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН
ЭРГЭЦ

3.75%

ТОГТВОРЖИЛТ

96%

ДЭВШҮҮЛЭН АЖИЛЛУУЛСАН
АЖИЛТНЫ ХАДГАЛАЛТ

89%

Дундаж ажилласан жил

Эх сурвалж: Ажиллах хүчний зохистой түвшин

Ажиллах хүчний бүрдүүлэлт сонгон шалгаруулалт

БҮРДҮҮЛЭЛТИЙН АРГАЧЛАЛ
ISO 30405
БҮРДҮҮЛЭЛТИЙН НЭГЖИЙН ӨРТӨГ
ISO 30407

СҮҮЛИЙН 10 ЖИЛИЙН ХУГАЦААНД

37 дахин өссөн

MNS ISO 30407

НЭЭЛТТЭЙ АЖЛЫН
БАЙРНЫ ЗАРЫН
ХАНДАЛТ

1 сая

1 АЖЛЫН БАЙРАНД
ӨРСӨЛДСӨН ХҮНИЙ
ТОО

21

НИЙТ ӨРСӨЛДСӨН
ХҮНИЙ ТОО

5106

ОНЦЛОХ ДИПЛОМТОЙ
ТӨГСӨГЧИД

6

ДУНДАЖ БҮРДҮҮЛЭЛТИЙН
НЭГЖИЙН ӨРТӨГ

352,918.33₮

НИЙТ ХЭМНЭЛТ:

54,349,422.00₮

Эх сурвалж: MNS ISO 30407:2018 Бүрдүүлэлтийн нэгжийн өртөг

СУРГАЛТ, ХӨГЖИЛ

СУРГАЛТАД ХАМРАГДСАН
(НИЙТ АЖИЛТНЫ)**90 %**НЭГ АЖИЛТАНД НОГДОХ
СУРГАЛТЫН ЗАРДАЛ

Олон улстай харьцуулахад:

НЭГ АЖИЛТАНД НОГДОХ
СУРГАЛТЫН ЦАГ**4,3**

МЭДЛЭГ ТҮГЭЭХ АЖЛЫН БАЙР

АЖЛЫН
БАЙР**22**МЭДЛЭГИЙН ЖАГСААЛТ,
КОДЧИЛОЛ**2,598**

Байгууллагын ажилтнуудыг хөгжүүлэх, сургах хөрөнгө оруулалт нь тухайн байгууллагын ажилтнуудынхаа ирээдүйн бүтээмжид хийж буй хөрөнгө оруулалт юм. Энэ нь тухайн байгууллагын 1 ажилтанд ногдох сургалт, хөгжилд зарцуулсан зардлаар тодорхойлогддог.

Хүний нөөцийн хөгжлийн цогц хөтөлбөр

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЗАСАГЛАЛ
ISO 30408

2816
АЖИЛТАН

НИЙТ АЖИЛТНЫ
40,2%

НЭГ АЖИЛТАНД НОГДОХ
СУРГАЛТЫН ЗАРДАЛ

556,568 ₮

НЭГ АЖИЛТАНД НОГДОХ
СУРГАЛТЫН ЦАГ

1,5

ШИНЭ АЖИЛТНЫ
дасан зохицох
хөтөлбөр

ЗАЛУУ АЖИЛТНЫГ
дэмжих
хөтөлбөр

ЗАЛГАМЖ
хөтөлбөр

МАНЛАЙЛАЛ,
авьяас чадварын
хөтөлбөр

ЧАДАМЖИЙН СТАНДАРТ

1580

АЖЛЫН БАЙРНЫ
ЧАДАМЖИЙН
БАЙГУУЛЛАГЫН
СТАНДАРТ

АЖЛЫН БАЙРНЫ ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ
DACUM, SCID АРГАЧЛАЛААР

“Ажил мэргэжлийн стандарт боловсруулах аргачлал”-ын дагуу 25 ажил мэргэжлээр **ҮНДЭСНИЙ АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН СТАНДАРТ** боловсруулан, Ерөнхий захирлын 2026.03.24-ний өдрийн А/164 дүгээр тушаалаар баталсан.

25

ажил
мэргэжил

2025 онд 5 ажил мэргэжлийг сонгон, 324 ажилтны чадамжийн үнэлгээ хийж, чадамжийн зөрүүг тогтоож, чадамжийн зөрүүтэй 17 ажилтны сургалтын хэрэгцээг тодорхойлох ажлыг зохион байгуулсан.

СЭТГЭЛ ХАНАМЖИЙН СУДАЛГАА:

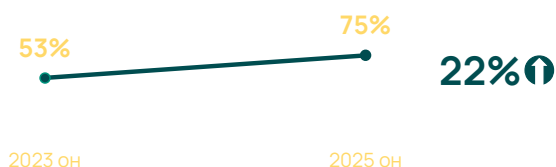
Менежментийн тогтолцооны стандартын шаардлагын хүрээнд сэтгэл ханамжийн судалгааг хоёр жил тутам тогтмол авч, үр дүнд үндэслэн сайжруулалтын ажлыг хийдэг.

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЗАСАГЛАЛ
ISO 30408

ТА АЖИЛДАА ХЭР СЭТГЭЛ ХАНАМЖТАЙ БАЙДАГ ВЭ?

2023/2025

MNS ISO 30415:2025

“ОЛОН ТАЛТ БАЙДАЛ БА ОРОЛЦОО”
СТАНДАРТ

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ нь Олон Улсын хүний нөөцийн менежментийн тогтолцооны “Олон талт байдал ба оролцоо” ISO 30415 стандартыг үндэсний стандарт болгох ажлыг санаачлан хэрэгжүүлж, Стандарт хэмжилзүйн газрын даргын 2025 оны С/24 дугаартай “Үндэсний стандартыг шинээр батлах тухай” тушаалаар баталгаажуулсан.

СОЁЛЫН СУДАЛГАА:

Байгууллагын соёлын судалгааг Олон улсын OCAI (Organizational Culture Assessment Instrument) аргыг ашиглан зургаан чиглэлийн 24 асуулгын хүрээнд урьдчилан бэлтгэсэн хүснэгтэд оноо өгөх зарчмаар 2023, 2025 онд судалгаа хийсэн. Үйлдвэрийн газрын хэмжээнд “Бүлгийн болон Шаталсан соёл” илүү давамгайлсан үр дүн гарсан.

Сүүлийн жилүүдэд хийсэн Олон Улсын судалгаануудын дүнгээс харахад, Уул уурхайн салбарт ажилчдын сэтгэл ханамжийн түвшин нь дунджаар 70–80 хувь орчим байна.

ISO 30414:2026 Хүний нөөцийн тайлагнал ба мэдээллийн ил тод байдлын шаардлага, зөвлөмж стандартыг Үндэсний стандарт болгон батлуулахад техникийн хорооны гишүүдийн 100 хувийн саналаар батлагдсан.

Аудит

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЗАСАГЛАЛ
ISO 30408

ДОТООД АУДИТ

БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН БОЛОН МАГАДЛАН АУДИТ

8 зохистой
хөдөлмөр
ба эдийн
засгийн
өсөлтийг
дэмжих

10 тэгш бус
байдлыг
бууруул
ах

1 ядуурлыг
устгах

СТАНДАРТЫН АУДИТОР

Стандартын дотоод аудитор,
тэргүүлэх аудитор

78 нийт аудитор

АУДИТОРЫН АЖИЛЛАСАН ХУГАЦАА

1 аудитор

60 хүн/цаг

4 ЖИЛИЙН ХУГАЦААНД

37 бүтцийн нэгж

169 үл тохирол арилгаж,

381 анхааруулах асуудлыг
залруулсан

Үнэлгээ 18%

4 ЖИЛИЙН ХУГАЦААНД

2 удаагийн
БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН
АУДИТ

2 удаагийн
МАГАДЛАН АУДИТ

Анхааруулах

7
дахин буурсан

Сайжруулах

2
дахин буурсан

Давуу тал

1.3
дахин өссөн

Үнэлгээ

20%
өссөн

*** Exemplary буюу
олон улсад стандарт
хэрэгжүүлсэн
“ҮЛГЭР ЖИШЭЭ”
байгууллага

Цахимжуулалт

ERP системийн модулиудын
хэрэглэгчийн гарын авлага

<https://help.odoo.erdenetmc.mn/>

Хүний нөөцийн удирдлагын үйл ажиллагааг “Odoo ERP” системд бүрэн шилжүүлж, дараах үйл ажиллагааг цахимжуулан ашиглаж байна.

Ажилтны бүртгэл, мэдээлэл

Хөдөлмөрийн гэрээ

Ажлын байрны тодорхойлолт (АБТ)

Ажлын тушаал

Амралт, чөлөө

Тайлан, мэдээлэл

АБТ, гэрээ, тушаал зэрэг баримт бичигт тоон гарын үсэг ашиглах

Ингэснээр, хүний нөөцийн баримт бичгийг боловсруулах, баталгаажуулах, хадгалах үйл явц илүү шуурхай, найдвартай, хяналттай болсон.

Бүх ажилтнуудад зориулсан портал систем

Ажилтан өөрийн мэдээлэл болон хүний нөөцийн үйлчилгээнд цахимаар хандах боломж бүхий портал системийг хөгжүүлж, ашиглалтад орууллаа.

Портал системээр:

- Хувийн мэдээлэл харах, мэдээллээ шинэчлэх
- Амралт, чөлөөний хүсэлт илгээх
- Бусад төрлийн хүсэлт илгээх
- Ажлын үнэмлэх захиалах
- QРау төлбөрийн хэрэгслээр төлбөр тооцоо хийх
- Ажлын газрын лавлагаа авах
- Цалингийн лавлагаа авах
- Байгууллагын мэдээ, мэдээлэл, мэдэгдэл авах боломж бүрдсэн.

An aerial photograph showing a vast, dry, yellowish-brown field with scattered small green trees. A large number of people are dispersed across the field, some standing in groups and others walking. In the background, there is a dense line of green trees, followed by a range of blue mountains under a cloudy sky. A dark teal rectangular box with a thin yellow border is positioned in the upper-middle part of the image, containing the text "БАЙГАЛЬ ОРЧИН" in white capital letters.

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

Байгаль орчны зорилтууд

1. Байгалийн нөөцийн хаягдал багатай үйлдвэрлэл эрхлэх, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх ажлыг эрчимжүүлэн, орчны бохирдол, доройтлыг бууруулж, экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгална.
2. Эрдэс баялгийн нөөц ашиглалт, олборлолт, үйлдвэржилт, хотжилт, хүн амын өсөлтөөс үүдэн бий болсон, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг шинжлэх ухаан техникийн дэвшилд тулгуурлан шийдвэрлэнэ.
3. Хог хаягдлын менежментийг сайжруулна.
4. Экологийн даацад нийцүүлэн нөөц баялгийг иж бүрэн, зохистой ашиглана.
5. Үйлдвэрийн газрын үйл ажиллагаанаас үүдэлтэйгээр хүрээлэн буй орчинд үзүүлж байгаа сөрөг нөлөөллийг бууруулна.
6. Уурхайн ашиглалтын үеийн менежмент, нөхөн сэргээлт, дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны улмаас хүн амын эрүүл мэнд, нийгэм, хүрээлэн буй орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор дараах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлж байна.

Нөхөн сэргээлт

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын Ил уурхайн хоосон чулуулгийн 3-р овоолго дээр техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг “Эко Монгол Эрдэнэ” байгаль орчны мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн тусламжтайгаар 2007 оноос эхлүүлсэн.

Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг жил бүр байгаль орчны төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу далайн түвшнээс дээш 1460 метрийн өндөрлөг газарт хийж гүйцэтгэсэн.

2025 онд

Техникийн нөхөн
сэргээлт

Тарьсан
модны төрөл

Биологийн нөхөн
сэргээлт

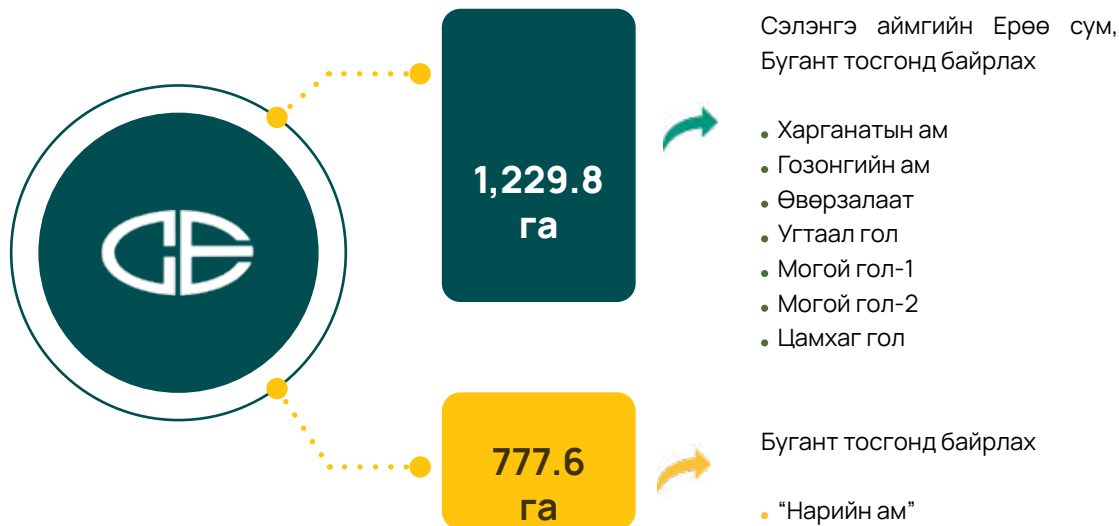
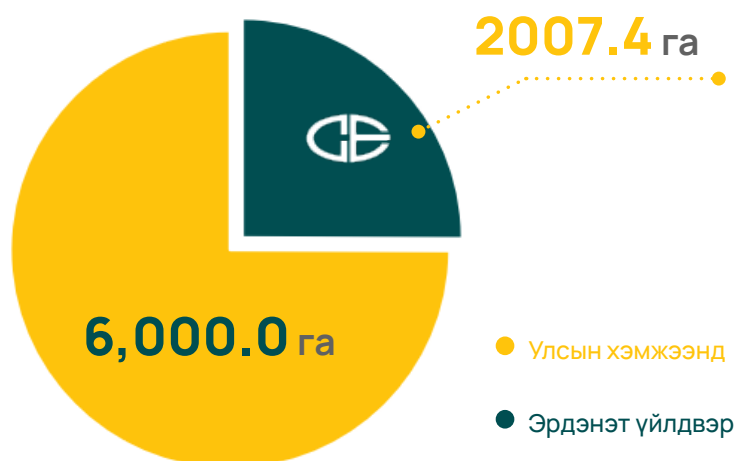

Тарьсан модны
тоо

Техникийн нөхөн сэргээлт

Монгол Улсын Засгийн газрын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 5 дугаар хэсгийн 5.1.8-д “Уул уурхайн олборлолтын улмаас эвдэрч, олон жил орхигдсон 8000 га талбайг нөхөн сэргээнэ” гэж тусгагдсан. Үүнээс Эрдэнэт үйлдвэр нь Улсын хэмжээнд эвдэрсэн 6000 га газрын 30 хувьд буюу 2007.4 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийлээ.

Хаягдлын сангаас үүсэж буй тоосжилтыг бууруулах ажлууд

Нөлөөллийн бүсийн иргэд, аж ахуйн нэгжүүдийн амьдрах, ажиллах орчныг сайжруулах, тоосжилтоос үүдэлтэй сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр холбогдох дэд бүтэц, засан сайжруулах ажлуудыг үе шаттайгаар зохион байгуулав.

Тоосжилтыг
бууруулах

Иргэдийн
эрүүл
мэндийг
хамгаалах

Байгаль
орчныг
хамгаалах

Дэд бүтэц,
засан
сайжруулах
ажлууд

101 га

Хаягдлын сангийн зуны элсний хураалтын **101 га талбайд** цагаан тоос дарах зорилгоор кальцийн хлорид бодисыг устай найруулан норгож, тоосны дэгдэлтийг бууруулав. Хуурайшилттай, тоосны дэгдэлт ихтэй **20 га газарт** полимер урвалжаар боловсруулалт хийж, тоос дарах ажлыг гүйцэтгэснээс гадна зуны элс хураалтын **135 га талбай** руу усны эх үүсвэр татаж, намираа хоолойгоор дулааны улиралд тогтмол (335 ширхэг) норголт хийв.

30 иргэн

Говил, Баянцагаан баг, Вокзалын орчимд оршин суудаг 30 иргэнд цагаан тоос дарах ажлуудын явц, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар газар дээр нь танилцуулга уулзалт хийв.

36 тн

Тоосны дэгдэлт ихтэй талбайд 36 тн кальцийн хлорид (CaCl) бодисыг устай найруулан ашиглаж тоосжилтыг бууруулсан.

хяналтын
3 цэг

Тоосны дэгдэлт ихтэй газруудад мониторингийн 3 цэг байгуулж, улирал тутамд хэмжилт хийж байна.

Хаягдлын сан

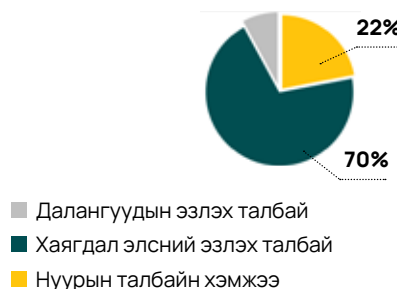

Хаягдлын сан нь Баяжуулах үйлдвэрийн хүдэр боловсруулах, баяжуулах үйл ажиллагааны явцад үүсэх эдийн засгийн үр ашиггүй, агуулга багатай хүдрийн хаягдлыг хураан хадгалах, үйлдвэрлэлийн эргэлтийн усыг хуримтлуулах, дахин ашиглах зориулалтаар 1978 онд байгуулагдсан бөгөөд өдгөө 48 жилийн турш тасралтгүй ашиглагдаж байна. Одоогийн байдлаар Хаягдлын санд 1082.4 сая тонн материал хуримтлагдсан байна.

Нэгдсэн менежментийн тогтолцоо, засаглал

№	Талбайн ангилал	Талбай, га
1	Далангуудын эзлэх талбай	174.8
2	Хаягдал элсний эзлэх талбай	1,542.60
3	Нуурын талбайн хэмжээ	481.2
Нийт	Хаягдлын сангийн үндсэн талбай	2,198.60

Талбайн эзлэх хувь

Өвлийн хаялтын далангийн арын М5 цөөрөмд хуримтлагдсан гадаргын уснаас жилд дунджаар 2.4 сая.м³ ус татан авч, эргэлтийн усны нөөцийг нэмэгдүүлэн ашиглаж байна. 2025 оны байдлаар хаягдал ус дахин ашиглалт 86 хувьд хүрч, эргэлтийн усны хэмжээ 93.6 сая тонн боллоо. 2026 онд ус хүлээн авах 12 дугаар худгийг бүрэн хүчин чадлаар нь ашиглалтад оруулахаар, 2027 онд 17 дугаар даланг шинээр барьж байгуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.

Хаягдлын сангийн аюулгүй байдлын хяналт, мониторингийн систем

Хаягдлын сангийн далангийн ашиглалт, техникийн аюулгүй байдал, менежмент, хаягдал хураах, хадгалах болон эргэлтийн усан хангамжийн системийн өнөөгийн төлөвт цогц үнэлгээ хийж, эрсдэлийг тодорхойлон сайжруулалтын арга хэмжээ, менежментийн шийдлийг боловсруулан ажиллаж байна.

ХАЯГДЛЫН САНГИЙН ДАЛАНГИЙН АШИГЛАЛТ, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, МЕНЕЖМЕНТИЙН ТОГТОЛЦОО

ХАЯГДЛЫН САН: ХАЯГДАЛ ХУРААХ, ХАДГАЛАХ СИСТЕМ

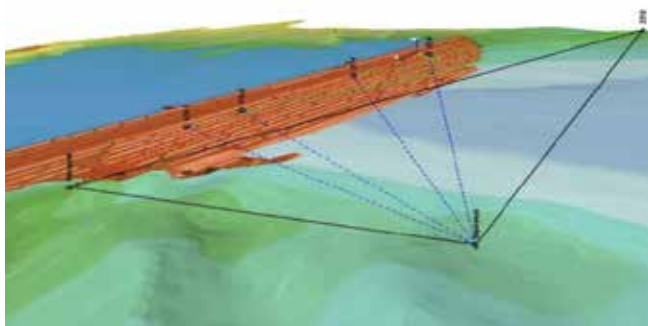

ЭРГЭЛТИЙН УСАН ХАНГАМЖИЙН СИСТЕМИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Хаягдлын сангийн хяналт мониторинг

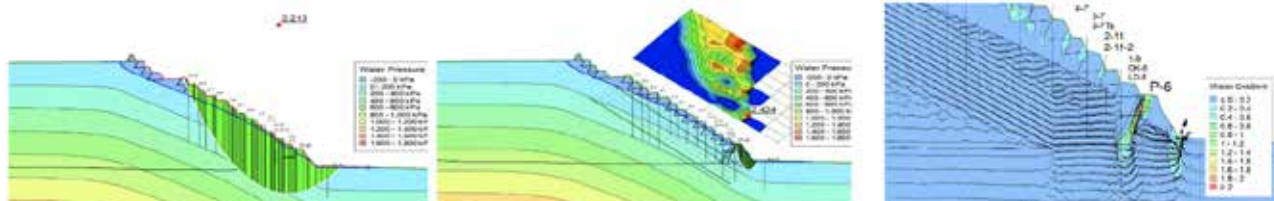
Хаягдлын далангийн ашиглалт, аюулгүй байдал, менежмент, эргэлтийн усан хангамж болон хаягдал хураах, хадгалах системийн өнөөгийн төлөвт хяналт-шинжилгээ, мониторинг хийж, далангийн хэв гажилт, тогтворжилт, шүүрэлт болон усны нөөцийн өөрчлөлттэй холбоотой эрсдэлийг тодорхойлон, үйлдвэрийн тасралтгүй, найдвартай ажиллагааг хангах сайжруулалтын арга хэмжээ, менежментийн шийдлийг боловсруулахад оршино.

Геотехникийн хяналт мониторинг

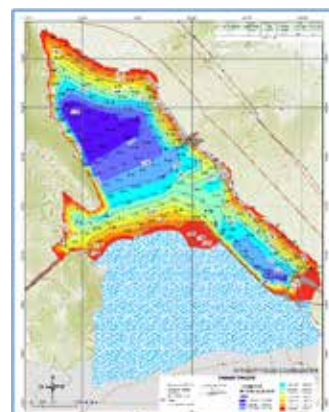
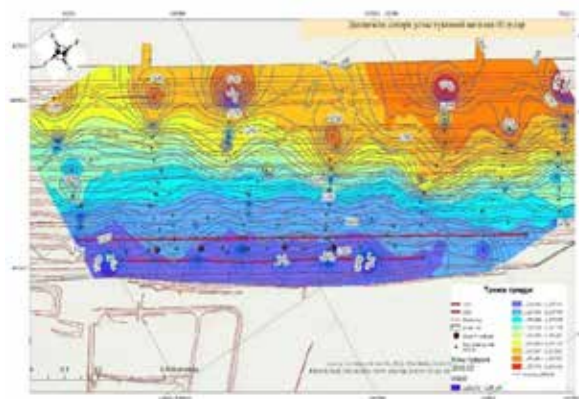
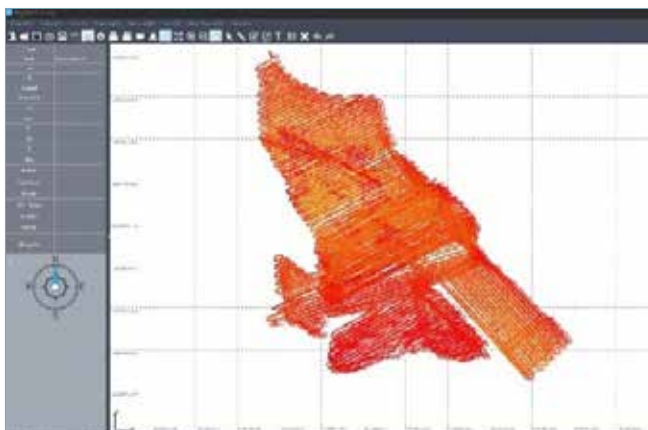
Үйлдвэрлэлийн тасралтгүй ажиллагааг хангах зорилгоор “Баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлын сангийн далангийн тогтворжилтын хяналт” сэдэвт судалгааны ажлыг ШУТИС-ийн судалгааны багтай хамтран 2025–2026 оны I улиралд гүйцэтгэж, далангийн

хэв гажилт болон гулсалтын гадаргуугийн дагуух тогтворжилтыг үнэлэхэд аюулгүйн коэффициент 2.646 тодорхойлогдсон нь тооцооны өгөгдсөн нөхцөлд далан тогтворжилттой, аюулгүй төлөвт байгааг харуулж байна.

Усны нөөц түвшний мониторинг

Далангийн тогтворжилт болон үйлдвэрийн эргэлтийн усан хангамжийн найдвартай ажиллагааг хангах зорилгоор 16 далан дээр байрлах 165 пьезометрийн цооногийн усны түвшин, нүх сүвийн усны даралт, усан сангийн усны түвшин, эзлэхүүний өөрчлөлтийг тогтмол хяналт хийж, Apache 6 GNSS тоног төхөөрөмжийг RTK горимд ашиглан усны нөөц, усжилтын горимын динамик өөрчлөлтийг өндөр нарийвчлалтай тодорхойлж, далангийн тогтворжилт, шүүрэлтийн нөхцөл болон эргэлтийн усан хангамжийн эрсдэлийн үнэлгээг тогтмол хийж байна.

ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАЛТ

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ нь байгаль орчны хариуцлагатай уул уурхайн зарчмуудыг үйл ажиллагаандаа үе шаттайгаар нэвтрүүлж ирсэн. Үйлдвэрлэлийн онцлогоос хамааран хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах, доройтсон ойг хамгаалах, ойжуулах, ховордсон ан амьтдын тоо толгойг нэмэгдүүлэн, өсгөн үржүүлэх зэрэг дүйцүүлэн хамгаалах замаар нөхөн сэргээх төслүүдийг бүс нутгийн болон үндэсний хэмжээнд түүчээлэн хэрэгжүүлж байна.

“Ногоон төгөл” төсөл

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ нь уурхайн хаалтын үеийн нөхөн сэргээлт, дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх суурь баазыг бүрдүүлэх зорилгоор 2013 оноос “Ногоон төгөл” төслийг хэрэгжүүлж эхэлсэн. Төслийн хүрээнд 30 га талбайг хашаажуулж, усалгааны иж бүрэн систем ашиглалтад оруулж, 2013-2025 он хүртэл 24 төрлийн 18,310 ширхэг мод тарьж, ургууллаа.

Баян-Өндөр уулыг моджуулах, нөхөн сэргээх төсөл

Орхон аймгийн Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай Баян-Өндөр уулын Хүрэнбулагийн амны 6 га талбайн тайрагдсан хожуулуудыг цэвэрлэж, 2019 оноос 16 га талбайд 8 төрлийн 18,449 мод үе шаттайгаар тарьж, арчилгаа, усалгааг тогтсон хуваарийн дагуу хийж, уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөллийг бууруулах, тогтвортой хөгжлийн зорилтыг амжилттай ханган хэрэгжүүлж байна.

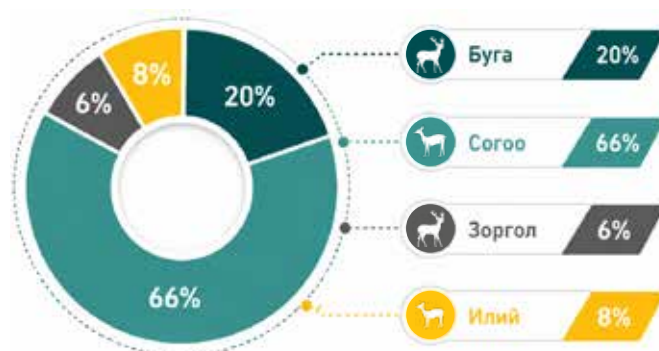
БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Ховордсон ан амьтдыг өсгөн үржүүлэх, нутагшуулах

“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ нь Монгол Улсын хэмжээнд нэн ховордсон ан амьтдын тоо толгойг нэмэгдүүлэх, өсгөн үржүүлэх зорилгоор жил бүр бугын 10 илийг “Хустайн нуруу байгалийн цогцолборт газар”-аас Булган аймгийн Хангал сумын Алтантэвшийн аман дахь “Сэлэнгэ” амралтын баазад шилжүүлэн нутагшуулж байна. Бугын тоо толгойг өсгөж, сэргээн нутагшуулах ажлыг 2011 оноос эхлүүлсэн бөгөөд 2025 он хүртэл нийт 140 гаруй тоо толгой буга нутагшуулжээ.

Судалгааны явцад бүртгэгдсэн **74 бодгалийн сүргийн** бүтцийн харьцаа

Бидний сэргээн нутагшуулсан халиун бугын тархалт, байршил нутаг (Home range) нь

6,550 км² нутагт 1148 орчим тоо толгой

Булган аймгийн Хангал, Хутаг-Өндөр, Сэлэнгэ, Бугат сумдын нутгаар тархан байршиж байна

БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Ховордсон ан амьтдыг өсгөн үржүүлэх, нутагшуулах

Ховордсон ан амьтдын тоо толгойг нэмэгдүүлэх зорилгоор “Эрдэнэтийн амьд эрдэнэс” төслийг 2014 оноос эхлүүлэн Булган аймгийн Хангал, Орхон, Хутаг-Өндөр сумдын нутагт жил бүр 50 тарвага шилжүүлэн, сэргээн нутагшуулж, өнөөдрийн байдлаар 450 тоо толгойд хүрсэн байна.

Бид сэргээн нутагшуулсан 3 байршилд
мониторинг судалгаа хийхэд

134.4 км² талбайд 960 орчим

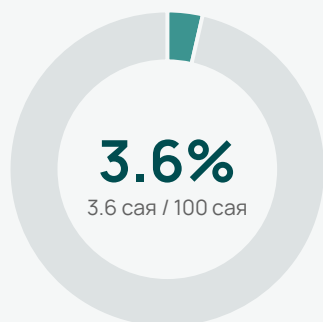
Монгол тарваганы нөөцтэй
байх боломжтой байна.

Монгол тарвага цаашид өсөн үржих боломж нөхцөлтэй газрыг сонгон, сэргээн нутагшуулах ажлыг үргэлжлүүлэн хийхээр төлөвлөн ажиллаж байна. Тухайн амьтныг сэргээн нутагшуулснаас хойших хугацаанд өөрсдийн амьдрах орчин бүрдсэн газарт сэлгэн суурших, мөн газар нутгаа өргөжүүлэн тэлж, шинээр популяци үүсгэж байгаа нь тус ажлын таатай үр дүнг илэрхийлдэг.

100 сая мод хөтөлбөр

100 САЯ МОДНЫ ЗОРИЛТ

Хөтөлбөр эхэлснээс хойш тарьж үргүүлсэн нийт мод

23.3 тэрбум.төг

нийт хөрөнгө оруулалт

134 га

мод үржүүлгийн цогцолбор

100 тн

үр, тарьц хадгалах хүчин чадал

Алсын хараа

“Зуун сая мод зуунаар
өвлөгдөх бүтээл”Хөтөлбөрийг 2022–2031 онд
3 үе шаттайгаар хэрэгжүүлж байна.

1

БЭЛТГЭЛ

2022–2025

2

ИДЭВХЖҮҮЛЭХ

2026–2027

3

ЭРЧИМЖҮҮЛЭХ

2028–2031

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

Дэд бүтэц, төв байгуулалт, үрийн сан
бүрдүүлэлтТарилтын цар хүрээг өргөжүүлэх, чадавх
нэмэгдүүлэхБүтэн хүчин чадлаар 100 сая модны зорилтод
хүрэх

■ Бэлтгэл шат · 2022

Ойн генетик нөөцийн “Эрдэнэт” төв

Монгол орны модлог ургамлын генетик нөөцийг хамгаалах, генфонд үүсгэх, үр, тарьцын сан бүрдүүлэх суурь бүрдсэн.

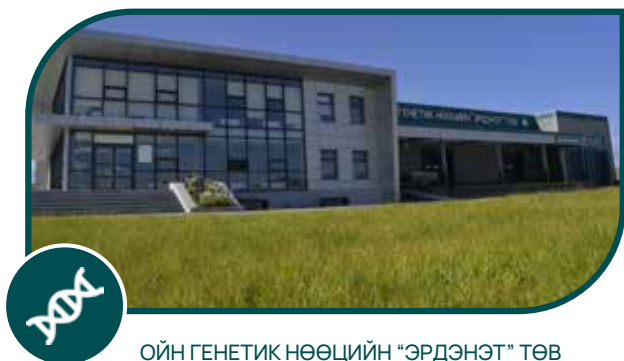
100 тн

үр хадгалах хүчин чадал

40,000 ш

тарьц хадгалах хүчин чадал

2022 онд байгуулагдсан төв нь үрийн лаборатори, биотехнологийн лаборатори, үрийн болон тарьц-суулгацын агуулахтай.

ОЙН ГЕНЕТИК НӨӨЦИЙН “ЭРДЭНЭТ” ТӨВ

ҮРИЙН ЛАБОРАТОРИ

ҮРИЙН АГУУЛАХ

ТАРЬЦ, СУУЛГАЦЫН АГУУЛАХ

МОД ТАРИХ СУРГАЛТАД ХАМРАГДСАН ИРГЭД (жилд)

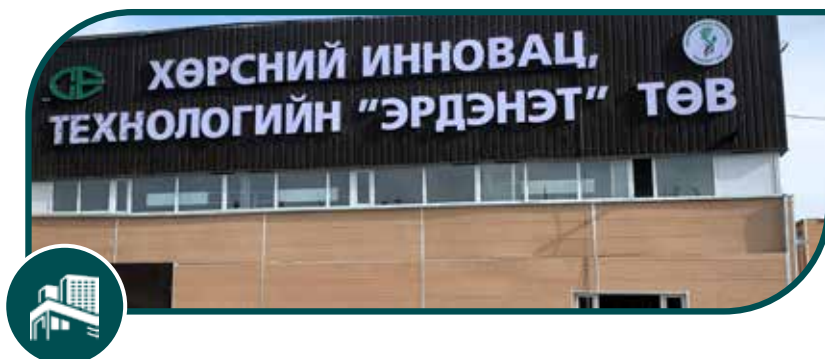

**1,000–
5,000**

иргэн жил бүр

Бэлтгэл шат · 2026

Хөрсний инновац, технологийн “Эрдэнэт” төв

ХӨРСНИЙ ИННОВАЦ,
ТЕХНОЛОГИЙН “ЭРДЭНЭТ”
ТӨВ — ГАДНА БАЙДАЛ

АГРОХИМИ,
МИКРОБИОЛОГИЙН
ЛАБОРАТОРИ

Агрохими болон микробиологийн лабораториудаар дамжуулан био бордоо үйлдвэрлэж, уурхайн үйл ажиллагааны улмаас доройтсон хөрсийг нөхөн сэргээх, ойжуулалтын ажлын үр өгөөжийг нэмэгдүүлэхэд ашиглаж байна.

- 1 Дээж, шинжилгээ**
Доройтсон хөрсний агрохимийн шинжилгээ
- 2 Био бордоо үйлдвэрлэл**
Лабораторид боловсруулсан органик бордоо
- 3 Хөрс нөхөн сэргээлт**
Уурхайн бүсийн доройтсон талбайд хэрэглэх
- 4 Ойжуулалтын үр өгөөж**
Тарьц, суулгацын өсөлт, амьдралтын хувь нэмэгдэнэ

Цөлжилттэй тэмцэх, экосистемийн тэнцвэрийг сэргээх, шинжлэх ухаанд суурилсан шийдэл.

Бэлтгэл шат · 2025

Мод үржүүлгийн “Эрдэнэт” цогцолбор

Булган аймгийн Сэлэнгэ суманд 134 га талбайд байгуулсан Монголын хамгийн том мод үржүүлгийн төвүүдийн нэг.

134 га

нийт талбай

10 сая

шилмүүст модны тарьц/жил

20

нийлэг хальсан хүлэмж

250,000 ш

мод үрээр, мөчрөөр үржүүлж буй
(2025)

МОД ҮРЖҮҮЛГИЙН “ЭРДЭНЭТ” ЦОГЦОЛБОР

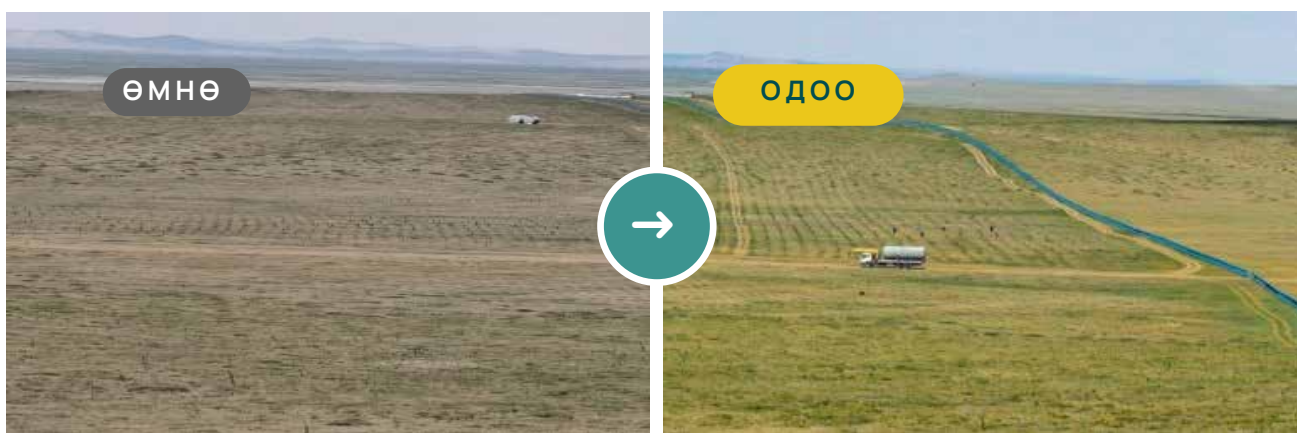

Хархорум хотын ногоон бүс

Үүрэг ба гүйцэтгэлийн харьцуулалт (2025)

ОЙН ЗУРВАС БАЙГУУЛАХ ҮНДЭСНИЙ ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨСЛИЙН ХҮРЭЭНД “ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭР” ТӨҮГ 150 МЯНГАН МОД ТАРИХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН.

Усалгааны системтэй ногоон бүс байгуулж, тал хээрийг мод, сөөгөөр ойжуулж байгаа явц.

Хархорум орчмын ногоон бүс байгуулалт — усалгааны шугам татаж, эгнээ болгон тарьсан модод

ҮҮРГИЙН БИЕЛЭЛТ

81.6%

122,458 / 150,000 ширхэг

139,851 ширхэг

Хархорум + Мод үржүүлгийн цогцолборт нийт тарилт, арчилгаа

навчит, шилмүүст

Тарьсан төрөл

Уурхайн орчмын экологи сэргээлт

Хангал, Орхон голын татмын ойжуулалт

ХАНГАЛ ГОЛ ДАГУУХ ТАТМЫН ОЙЖУУЛАЛТ (АГААРЫН ЗУРАГ)

**100
гаруй га**

Уурхайн орчим ба Хангал голын дагуух ногоон зурвас

**7 га · 100,000+
мөчир**

2023 онд Хангал голд гүйцэтгэсэн татмын ойжуулалт

БУРГАСНЫ МӨЧРӨӨР УРГУУЛСАН ТАТМЫН ОЙЖУУЛАЛТ

60 га

Орхон голын татмын хөгширсөн ойн цэвэрлэгээ, залуужуулалт (2023–2024)

Эрчимжүүлэх шат · 2031

Хөтөлбөр бүрэн хэрэгжсэнээр гарах үр дүн

58,000 га

доройтсон газрыг сэргээж ойжуулна

1.5 сая.тн

хүлэмжийн хийг шингээн тэнцвэржүүлнэ

Усны нөөц

хамгаалагдана

**Биологийн олон янз
байдал**

дэмжигдэнэ

Ногоон ажлын байр

бий болно

**Судалгаа, инновацын
төв**

үндэсний хэмжээнд
хөгжинө

Эрчим хүчний менежмент

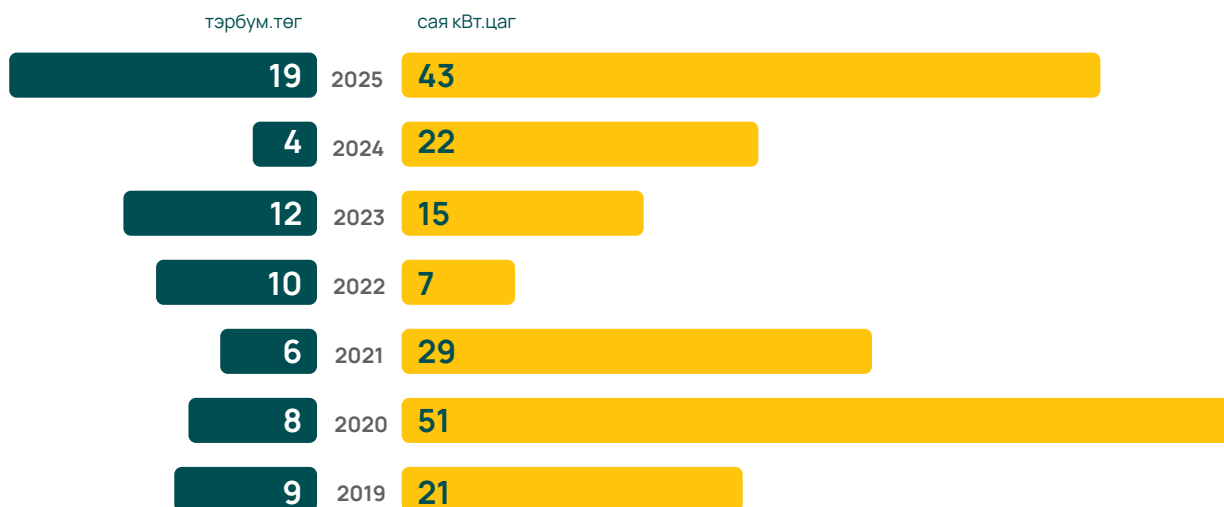
Цахилгаан эрчим
хүчний хэмнэлт

2019-2025

188

сая кВт/цаг

Жил бүр цахилгаан эрчим хүч хэмнэх төлөвлөгөө гарган, биелэлтэд хяналт тавин ажиллаж байна.

Цаашид хэрэгжүүлэх

2025
онд

Эрчим хүчний
менежментийн
тогтолцооны
MNS ISO 50001:2019
стандарт нэвтрүүлсэн

“Уул уурхай, металлурги-
химийн үйлдвэрийн
цогцолбор” үйлдвэрлэл,
технологийн паркийн болон
үйлдвэрийн газрын бүсэд
сэргээгдэх эрчим хүчний эх
үүсвэр ашиглах боломжийг
тодорхойлох суурь
судалгааг гүйцэтгэх

Газрын гүний дулааны
/хөрсний болон усны/
болон нарны эрчмийн
нөөцийг ашиглах
боломжийг тодорхойлох

Усны менежмент

Хаягдал ус дахин
ашиглалт

2019-2025

86%

Баяжуулах үйлдвэрт хэрэгжүүлж буй хаягдал өтгөрүүлэх төслийн үр дүнд ус дахин ашиглалтыг 90 хувьд хүргэх зорилт тавин ажиллаж байна.

ашигласан эргэлтийн
усны хэмжээ /мян.тн/

ус дахин ашиглалтын
хувь

93,654

2025

86%

89,482

2024

87%

86,455

2023

86%

75,829

2022

85%

67,247

2021

81%

74,150

2020

88%

75,596

2019

88%

An aerial photograph of a city, likely Ulaanbaatar, Mongolia, showing a dense urban area with numerous multi-story apartment buildings. In the background, a massive open-pit mine is visible, its terraced walls extending across the horizon. The foreground and middle ground are filled with green fields and some smaller structures. The sky is filled with large, dramatic clouds, with a soft light suggesting either sunrise or sunset. A dark teal banner with white text is positioned in the upper center of the image.

НИЙГМИЙН ХАРИУЦЛАГА

Нийгмийн бодлого, стратеги

Ажиллагсдын аюулгүй байдлыг ханган, хүний нөөцийн оновчтой бодлогыг хэрэгжүүлж, байгалийн баялгаас олох орлогод тулгуурлан, нийгмийн хамгааллыг хэрэгжүүлж, ажиллах хүчний материаллаг, оюун санааны, нийгмийн хэрэгцээг зохистой түвшинд ханган, амьдралын чанарыг тасралтгүй дээшлүүлнэ.

НИЙГМИЙН БАТАЛГАА:	Ажилтнуудын амьдралын чанарыг тасралтгүй дээшлүүлнэ.
ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ:	Хүний нөөцийн хөгжлийн шинэ менежментийг нэвтрүүлнэ.
НИЙГМИЙН ХАМГААЛАЛ:	Төрийн зохицуулалттай нийгмийн хамгааллыг хэрэгжүүлнэ.
АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГАА:	Аюулгүй, үр ашигтай, зөв ажиллах хандлагыг дэмжинэ.
ИЛ ТОД БАЙДАЛ:	Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлыг хангаж ажиллана.
ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА:	Хамтын ажиллагааны үр дүнгээр нийгмийн өгөөжийг өсгөнө.

Ажилтнуудын нийгмийн хамгаалал

2025 онд нийт **84.4** тэрбум төгрөгийн **24** нэр төрлийн тусламж, дэмжлэгийг нийт ажилтнуудад үзүүлсэн.

Үүнээс:

АЖИЛТАН

22

төрлийн тусламж,
дэмжлэг

АХМАД НАСТАН

14

төрлийн дэмжлэг

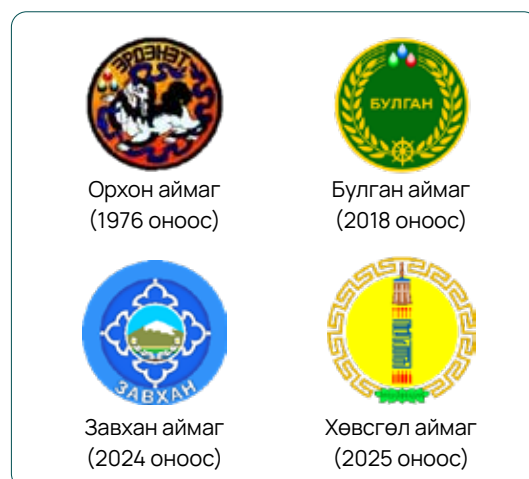
ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ОСОЛ (ҮО), ХУРЦ ХОРДЛОГО (ХХ),
МЭРГЭЖЛЭЭС ШАЛТГААЛАХ ӨВЧНИЙ (МШӨ) УЛМААС
ХӨДӨЛМӨРИЙН ЧАДВАР АЛДАЛТЫН (ХЧА) ХУВЬ
ТОГТООЛГОСОН АЖИЛТАН

15

төрлийн тусламж,
дэмжлэг

Хамтын ажиллагаа

ХАМТРАН АЖИЛЛАСАН

Чиглэл:

“ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭР” ТӨҮГ-ЫН ДЭРГЭДЭХ

төрийн бус байгууллагууд :

2025 онд **270.0** сая төгрөг

Үйлдвэрчний
эвлэлийн
холбоо

Ахмадын
нэгдсэн
зөвлөл

Залуучуудын
холбоо

Эмэгтэйчүүдийн
холбоо

2025 онд:

- 144 тэрбум төгрөгийн үнэ бүхий Уурхайчин-2, 3-р хорооллын дэд бүтэц, Эрдэнэт-Хялганатын чиглэлийн зам, гүүрийг орон нутгийн өмчид, “Эрдэнэт медиал” эмнэлгийг ХСҮТ-д үнэ төлбөргүй шилжүүллээ.
- Улсын 2-р төв эмнэлгийн эрхтэн шилжүүлэх мэс заслыг хөгжүүлэх төсөлд 4.5 тэрбум төгрөг,
- 2022-2025 онд Цэцэрлэг, сургуулийг орчин үеийн ариун цэврийн байгууламжаар хангахад 124.7 тэрбум төгрөг тус тус зарцууллаа.

Олон талт хамтын ажиллагаа

Орон сууцны цогцолбор хороолол барих төсөл

Ажилтнуудыг орон сууцаар хангах, орон сууцны нөхцөлөө сайжруулахад нь дэмжлэг болох, 1300 айлын орон сууц, сургууль, цэцэрлэг, худалдааны төв бүхий цогц төлөвлөлттэй суурьшлын шинэ бүс “Уурхайчдын цогцолбор хороолол” төслийг 2019 оноос хэрэгжүүлж “Уурхайчин-1” 391 айлын орон сууцны хорооллыг 2021 онд ашиглалтад хүлээн авсан. 2026 онд “Уурхайчин-3” 400 айлын амины орон сууцны хорооллын эхний ээлж ашиглалтад орно.

“СУМО арена” цогцолбор

Урлаг, спортын олон талт үйл ажиллагаа явуулах, хөрвөх чадвар бүхий, орчин үеийн шийдэлтэй 1508 хүний суудалтай иж бүрэн цогцолборыг 2026 онд ашиглалтад оруулахаар бүтээн байгуулж байна.

Ногоон хөгжлийн төв

210 хүний багтаамжтай, 4 одтой дээд зэрэглэлийн зочид буудалтай, олон улсын хурал зөвлөгөөн зохион байгуулах, байгаль орчин, ногоон хөгжлийн шийдэл, дизайн бүхий барилга, байгууламжийг 2027 онд ашиглалтад оруулахаар “Сэлэнгэ” амралтын баазад барьж байна.

Эрдэнэт хотноо зохион байгуулагдсан “Уурхайчдын спортын их наадам-2025”-д уул уурхайн компаниудын 40 багийн 1629 тамирчин оролцож, спортын 9 төрлөөр өрсөлдсөн. “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын баг 8 төрөлд алтан медаль хүртэж багийн дүнгээр тэргүүлж, “Алтан цом”-ын эзэнээр тодорлоо.

“Эрдэнэт” үйлдвэр ТӨҮГ-ын нийгмийн чиглэлийн бүтцийн нэгжүүд (“Эрдэнэт” сувиллын цогцолбор, 12 дугаар цэцэрлэг, 19 дүгээр сургууль, Спорт цогцолбор, Соёл, урлагийн цогцолбор, “Сэлэнгэ” амралт, аялал жуулчлалын цогцолбор, Аж ахуй, үйлчилгээний цех, Оёдлын цех) нь үйлдвэрийн газрын тасралтгүй, найдвартай, тогтвортой ажиллагаа, хүний нөөцийн бодлого, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, ажилтны сайн сайхан байдлыг хангах үндсэн чиг үүрэгтэй төдийгүй тэдний гэр бүл болон орон нутгийн иргэдэд үйлчилгээ үзүүлж, нийгмийн амьдралын чанарыг дээшлүүлэх үйлдвэрийн газрын нийгмийн хариуцлагыг хэрэгжүүлж байна.

2025 оны байдлаар Орос 12-р цэцэрлэгт 292, 19-р сургуульд 845 хүүхэд суралцаж байна.

Аюулгүй ажиллах орчин

ХҮНИЙ ТӨЛӨӨХ ЭРҮҮЛ, АЮУЛГҮЙ ОРЧИН

Гэмтэл бэртлийн давтамжийн
коэффициент - 1
Ноцтой үр дагавар - 0

ХАБЭА-Н ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ЗАРЦУУЛСАН НИЙТ ЗАРДАЛ

63.9 тэрбум ₮

АЖИЛЛАГСДЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН БАТАЛГАА

МШӨ-ийн тохиолдол - 5
Эрүүл мэндийн урьдчилсан ба хугацаат үзлэгт
хамрагдсан ажилтан - **6412**

ӨВЧЛӨЛӨӨС СЭРГИЙЛЭХ ЗОРИЛГООР
ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ХӨТӨЛБӨРҮҮД:

“Эрүүл мэнд” хөтөлбөр, “Сэтгэцийн эрүүл
мэнд” дэд хөтөлбөр. **Хэрэгжилт - 100%**

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА БА ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ

Үйлдвэрийн газрын хэмжээнд
тодорхойлсон нийт аюул - 100:

- Физик - 53
- Хими - 13
- Биологи - 10
- Сэтгэлзүй - 17
- Эргономик - 7

Аюулыг мэдээлэх хэрэгслийн ашиглалт:
Нийт **2247** аюулыг илрүүлэн мэдээлсэн.

Эрсдэлийн үнэлгээ хийгдсэн нийт ажилбар,
ажил үйлчилгээ: **4524**
Өндрөөр үнэлэгдсэн эрсдэл **186**
бүтцийн нэгжийн хяналтад буй өндөр эрсдэл **185**

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НАЙДВАРТАЙ БАЙДАЛ

ДОТООД ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ:

	Илэрсэн зөрчил
4-р шатны хяналт - 26	957
Мониторинг хяналт шалгалт явуулсан ажлын байр - 12590	1110
Зорилтот, ээлжит бус хяналт шалгалт - 103	2170

Эрүүл ахуйн хэмжилт
шинжилгээ - **6220**

ЗДХ хэтрэлт - 121

2023 оноос
0.65%-иар
буурсан

ЦАЦРАГИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Цацрагийн хамгаалалтын хөтөлбөр - **3**

Цацрагийн түнгийн чадлын хэмжилт - **1265**

Гадаргуугийн цацрагийн бохирдлын тест - **115**

Цацрагийн зорилтот хяналт - **21**

Орчны цацрагийн түнгийн чадал - **89**

Технологийн материалын цацрагийн хэмжилт - **15**
/ЗДХ -т илрээгүй/

АЮУЛГҮЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН СОЁЛ БА СУРГАЛТ

Аюул, эрсдэлийг арилгахад идэвхтэй оролцсон
“Аюулгүй ажиллагч” - **210** ажилтан шалгарсан,
ХЭМАБ-ын “5А” дадлыг хэвшүүлсэн ажилтан - **1200**

ХЭМАБ-ын чадамж олгох сургалтын төрөл - **17**

Хамрагдсан ажилтан - давхардсан тоогоор - **11119**

- үйлдвэрийн газрын 10318 ажилтан
- гаднын байгууллагын 801 ажилтан

Ажилтны эрүүл мэндийн үзлэг, дэмжлэгийн ажил

АЖИЛТНУУДЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗЛЭГИЙН ХҮРЭЭНД

1 тэрбум 76 сая.төг

Эрүүл мэндийн үзлэгийг тогтмол зохион байгуулж, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр эрсдэлт хүчин зүйлсийг тодорхойлон, “Эрдэнэт” сувиллын цогцолбор, Эрдэнэт медикал эмнэлэгтэй хамтран ажилласан.

21 ажил

Ажилтнуудын өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, эрүүл мэндийг дэмжих чиглэлээр “Эрдэнэт” сувиллын цогцолбор, Үйлдвэрчний эвлэлийн холбоотой хамтран 21 ажил хэрэгжүүлэв.

1200 ажилтан

Эрүүл мэндийн цуврал сургалт, зорилтот тэмцээнд 1200 ажилтныг хамруулж, зөвлөмжийг 62 удаа цахимаар хүргэв.

600 ажилтан

“Алхам бүрийн амт” эрүүл мэндийн алхалтад 2025 оны 4-р сарын 25-нд 600 ажилтан хамрагдсан.

2-р зэрэглэл

2025 онд “Орхон аймгийн эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага”-аар шалгарч, 2-р зэрэглэлийн гэрчилгээ хүлээн авсан.

ЗАСАГЛАЛ

Эрсдэлийн удирдлагын засаглал

2025 онд эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлсэн үр дүн

Эрсдэлийн удирдлагыг үйл ажиллагааны бүх түвшинд нэгтгэн хэрэгжүүлж, дараах бүтэц, процессын дагуу тасралтгүй сайжруулан ажиллаж байна.

Эрсдэлийн удирдлагын засаглалын бүтэц

Илрүүлсэн эрсдэл, үнэлгээ, хяналт-шинжилгээний үр дүн болон хариу арга хэмжээний хэрэгжилтийг тогтоосон шатлалаар тайлагнаж, шийдвэр гаргалтад ашиглаж байна.

Эрсдэлийн бодлого, стратеги, шийдвэр, зааварчилгааг удирдлагын шатлалаар бүх нэгж, ажилтанд хүргэж, үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлж байна.

Эрсдэлийн удирдлагыг засаглал, стратеги төлөвлөлт, шийдвэр гаргалтын салшгүй хэсэг болгон, удирдлагын манлайллаар хэрэгжүүлж байна.

Шаардлагатай бодлого, нөөц, эрх мэдэл, дэмжлэгээр хангаж, эрсдэлийг зөв ойлгож, удирдах соёлыг төлөвшүүлж байна.

Эрсдэлийн удирдлагын засаглалын тогтолцоо

Эрсдэлийн хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт

607

Төлөвлөгөөнд тусгагдсан
эрсдэлийн тоо

426

Буурсан эрсдэлийн
тоо

93.6%

Хариу арга хэмжээний
төлөвлөгөөний биелэлт

Эрсдэлийн ангиллаар – нийт 607

Стратегийн эрсдэл (төмөр замын вагон тасалдах, логистик, хөрөнгө оруулалтын гэх мэт)	101
Зах зээлийн эрсдэл (валютын ханш өсөх, зэсийн үнэ буурах гэх мэт)	21
Үйл ажиллагааны эрсдэл (түүхий эд, тоног төхөөрөмж тасалдах гэх мэт)	118
Үйлдвэрлэлийн эрсдэл (олборлолт, боловсруулалт, тээвэр, ХАБЗ-а, чанарын гэх мэт)	158
Санхүүгийн эрсдэл (зардал өсөх, орлого буурах, хөрөнгийн гэх мэт)	69
Хүний нөөцийн эрсдэл (хүний нөөц бүрдүүлэлт, сонгон шалгаруулалтын гэх мэт)	69
Байгаль орчны эрсдэл (нөхөн сэргээлт, хог хаягдал, орчны бохирдол гэх мэт)	17
Мэдээллийн технологийн эрсдэл (кибер аюулгүй байдал, өгөгдлийн гэх мэт)	22
Нийгэм, засаглалын эрсдэл (улс төр, нийгэм олон нийтийн харилцааны гэх мэт)	8
Бусад эрсдэл (байгалийн гамшиг, давтагдацгүй хүчин зүйл, хүний эрхийн гэх мэт)	24

ЭРСДЭЛИЙН ТҮВШНИЙ ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ДҮН

426

↓ Түвшин буурсан

9

↑ Түвшин өссөн

172

— Түвшин өөрчлөгдөөгүй

Түвшин буурсан	70.2%
Түвшин өөрчлөгдөөгүй	28.3%
Түвшин өссөн	1.5%

- Төлөвлөгөөнд тусгагдсан 607 эрсдэлийн 70.2% буюу 426 нь түвшин буурч, хариу арга хэмжээний биелэлт 93.6%-д хүрсэн нь эрсдэлийн удирдлага үр дүнтэй хэрэгжсэнийг харуулж байна.
- Харин 28.3% нь түвшин өөрчлөгдөөгүй, 1.5% нь түвшин өссөн тул цаашид нэмэлт анхаарал, сайжруулалт шаардлагатай.

Эрсдэлийн хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Хариу арга хэмжээ хэрэгжүүлэхийн өмнөх ба дараах эрсдэлийн түвшин

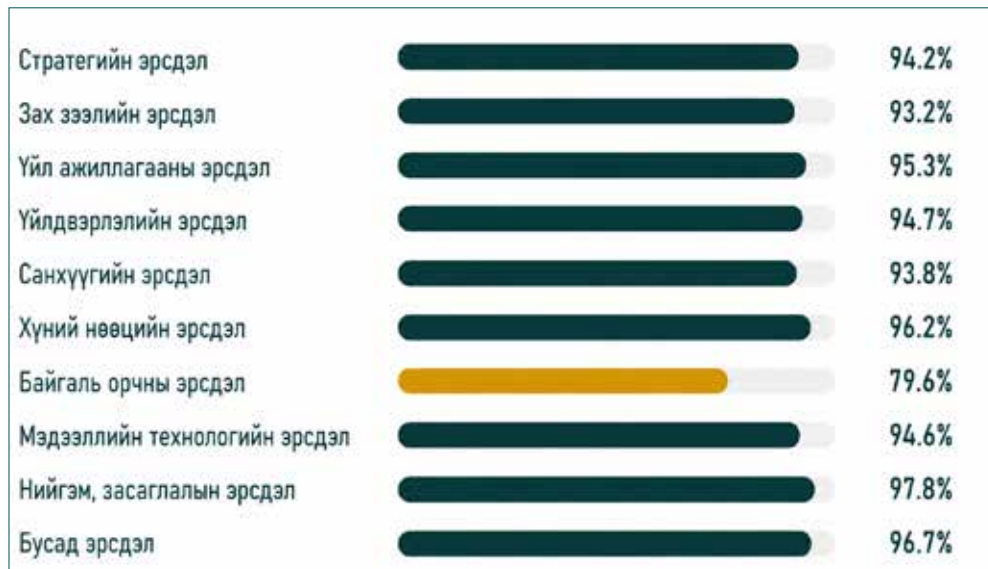
Эрсдэлийн түвшин	Өмнөх	Дараах	Өөрчлөлт
Маш бага	16	30	▲ +14
Бага	1	217	▲ +216
Дунд	351	236	▼ 115
Өндөр	216	117	▼ 99
Маш өндөр	23	7	▼ 16

“Маш бага”, “Бага” түвшний эрсдэлийн тоо нэмэгдэж, харин “Дунд”, “Өндөр”, “Маш өндөр” түвшний эрсдэлийн тоо буурсан нь эрсдэлийн ерөнхий түвшин буурч, эрсдэлийн удирдлага болон хэрэгжүүлсэн хариу арга хэмжээний үр нөлөө сайжирсныг харуулж байна.

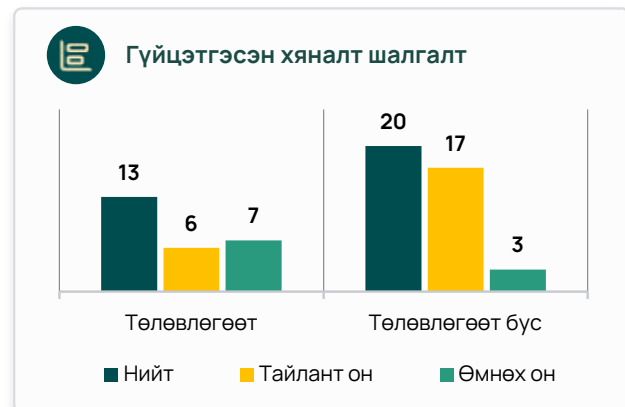
Хариу арга хэмжээний биелэлт – эрсдэлийн түвшингээр

Хариу арга хэмжээний биелэлт – эрсдэлийн ангиллаар

Хяналт шалгалт, ил тод байдал

2025 онд нийт 33 хяналт шалгалт явуулснаас төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт 60.6%, төлөвлөгөөт хяналт шалгалт 39.4%-ийг эзэлж, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтын хувь хэмжээ өндөр байв.

Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын 62%, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтын 95% нь тус тус биелж, хэрэгжилтийн түвшин өндөр байна.

Давхардсан тоогоор нийт 88 бүтцийн нэгжийг хяналт шалгалтад хамруулж, 269 асуудлыг илрүүлж, 179 зөвлөмж хүргүүлэн ажилласан нь хяналт шалгалтын үйл ажиллагаа идэвхтэй явагдсаныг харуулж байна.

Нийтийн мэдээллийн ил тод байдал

Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, холбогдох мэдээллийг улирал бүр төрийн эрх бүхий байгууллагад тайлагнаж, shilen.gov.mn цахим системд тогтмол байршуулан ажиллаж байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд холбогдох мэдээллийг **хуульд заасан хугацаанд тогтмол, нээлттэй байршуулж, улирал бүр төрийн эрх бүхий байгууллагад тайлагнан** ажилласан.

Мэдээллийг **shilendans.gov.mn** цахим системд тогтмол байршуулж хэвшсэнээр тайлант хугацаанд хуулийн хэрэгжилтийн түвшнийг 90-ээс дээш хувьд тогтвортой хадгалсан бөгөөд 2025 оны жилийн эцсийн байдлаар хэрэгжилт 91.3 хувь байна.

Нэгдсэн менежментийн тогтолцоо

Нэгдсэн менежментийн тогтолцооны хүрээнд “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын хэрэгжүүлж буй олон улсын стандартууд

- Эрх бүхий хөндлөнгийн баталгаажуулалт хийлгэсэн

- Баталгаажуулалт хийлгэхээр төлөвлөсөн

- Цаашид хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн

Нэгдсэн менежментийн тогтолцооны хүрээнд чанар, стандарт, итгэмжлэлийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

Гүйцэтгэл 80%

2025 онд чанар, стандарт, итгэмжлэлийн 79 ажил төлөвлөж хэрэгжүүлсэн.

739 стандарт худалдан авч
415 стандартыг

Эрх зүйн цахим санд байршуулсан.

100%

Лабораторийн олон улсын “Ур чадварын сорилт”-д бүрэн амжилттай хамрагдсан.

3 ажилтан

Стандартчиллын үндэсний техникийн хороодод гишүүнээр ажиллаж байна.

ISO 30415

Үндэсний MNS стандарт боловсруулж, батлуулсан.

+500 АЖИЛТАН

Стандартын мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх сургалтад хамруулав.

Нэгдсэн менежментийн тогтолцоо, засаглал

Нэгдсэн менежментийн тогтолцооны эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх хүрээнд Бодлогын баримт бичиг, Дээд удирдлагын тууштай байдлын амлалт тунхаг бичиг, Нэгдсэн менежментийн тогтолцооны хамрах хүрээний тодорхойлолт, Стандарт, чанарын зөвлөлийн дүрэм зэрэг бодлогын томоохон баримт бичгүүдийг боловсруулж, баталгаажуулсан.

12 стандартыг

51 бүтцийн нэгж, 96 үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлж байна.

10 амлалтыг

Дээд шатны удирдлагууд тунхаглан ажиллаж байна.

9 гишүүнтэй

Стандарт, Чанарын зөвлөл ажиллаж байна.

82 сонирхогч

талуудын хэрэгцээг тодорхойлж, 90%-ийг эрсдэлгүй түвшинд хангасан

Үйлдвэрийн газар

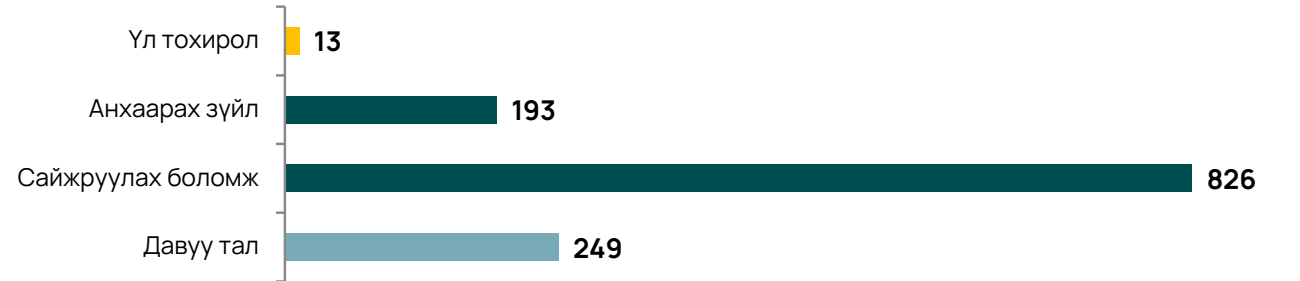
Орчны (SWOT/PESTLE) шинжилгээ хийж 2026 оны төлөвлөгөөнд арга хэмжээнүүдийг тусган ажиллаж байна.

Нэгдсэн менежментийн тогтолцоо

Нэгдсэн менежментийн тогтолцооны нэгдсэн дотоод аудитын үйл ажиллагаа

А НЭГДСЭН ДОТООД АУДИТ, ХЯНАЛТЫН ҮР ДҮН ГАРГАДАГ	46 Бүтцийн нэгжид 8 Стандартын дотоод аудит хийсэн	132 аудитор Дотоод аудитор оролцож, 634 хүн/өдөр зарцуулсан
973 зөвлөмж Аудитаар өгсөн зөвлөмжийн 95.4% хугацаандаа хэрэгжсэн	46 / 46 Шалгагдсан нэгж бүр эцсийн "Хангалттай" үнэлгээтэй	
2.1 дахин Анхаарах зүйл 2024 оноос буурсан (жил бүрийн сайжруулалт)	0 зөрчил ISO 45001 ХЭМАБ-ын гаднын магадлах аудитаар ноцтой зөрчилгүй	
100% ISO 37001, 14001, 50001 стандартыг нэвтрүүлэх төсөл амжилттай хэрэгжсэн.		

Нэгдсэн менежментийн тогтолцооны нэгдсэн дотоод аудитын ҮР ДҮН

Q ISO 9001 – Чанар 553 зөвлөмж өгсөн 74% хэрэгжсэн Ноцтой алдаа гараагүй, тогтвортой ажиллаж байна.	P ISO 50001 – Эрчим хүч 27/29 ажилтан сургалтад орсон 82% мэдлэгийн дундаж оноо Эрчим хүч их хэрэглэдэг 12 нэгжид нэвтрүүлж байна.
S ISO 45001 – Аюулгүй байдал 114 зөвлөмж өгсөн 0 ноцтой зөрчил Гаднын магадлах аудитаар бүрэн хангасан гэж баталгаажсан.	C ISO 17020 – Хяналтын алба 2 нэгж бүрэн шалгагдсан ✓ хараат бус, шударга гэж дүгнэгдэн Техник хяналт, оношилгооны 2 товчоо стандартад бүрэн нийцсэн.
H ISO 30400 багц – Хүний нөөц 146 зөвлөмж өгсөн 93% хэрэгжсэн Олон улсын аудитаар 3 од "ҮЛГЭР ЖИШЭЭ" гэрчилгээ авсан.	L ISO 17025 – Лаборатори 10 лаборатори шалгагдсан 4 жил итгэмжлэл сунгагдсан Шинэ лабораторийн барилгын ажил 100%-иар дуусаж байна.
E ISO 14001 – Байгаль орчин 161 зөрчил засагдсан 94.4% төлөвлөгөө биелсэн Хяналт шалгалтаар 139 зөрчил илрүүлж арилгасан.	

Авлигын эсрэг ISO 37001

СТАНДАРТЫН АЧ ХОЛБОГДОЛ

Стандарт нь авлигыг тодорхойлох, таних, урьдчилан сэргийлэх эрсдэлийг үнэлэхэд хэрэгжүүлэх, дагаж мөрдөх бөгөөд авлига үүсэж болох бүх салбарыг авлигаас хамгаалах, соён гэгээрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх

СТАНДАРТЫН ЗОРИУЛАЛТ

Байгууллагын ашиг сонирхлын төлөө үйлчилж буй хувь хүн, бүлэг, оролцогч талуудын АВЛИГА ӨГӨХ эрсдэлийг бууруулах

Байгууллагын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхээр ажиллаж буй хувь хүн, бүлэг, оролцогч талуудын АВЛИГА АВАХ эрсдэлийг бууруулах

МУИХ-ын 2023.06.30-ны өдрийн 59 дүгээр тогтоолоор баталсан “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”

МУИХ-ын 2024.05.16-ны өдрийн 46 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 4.2.4.8. дахь заалт

Авлигатай тэмцэх Үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх Үндэсний хорооны 2024.04.25-ны өдрийн 01 дүгээр тогтоолын 4 дэх заалтаар Авлигын эсрэг менежментийн тогтолцооны ISO 37001 стандартыг төрийн өмчит хуулийн этгээдүүдэд 2030 оныг дуустал үе шаттайгаар нэвтрүүлэхээр тусгасан.

Авлигын эсрэг менежментийн тогтолцооны ISO 37001:2025 стандартыг үйлдвэрийн газарт нэвтрүүлэх төслийн хамрах хүрээ, төслийн багуудын бүрэлдэхүүн, хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг тус тус баталсан.

- Авлигатай тэмцэх газраас ирүүлсэн 41 төрлийн сурталчилгааны шторк, видео контент, санамж, уриалгыг “Эрдэнэт” телевиз, 107,1 радио, Эрдэнэт үйлдвэр ТӨҮГ, Эрдэнэт телевиз - албан ёсны нийгмийн сүлжээгээр өдөр тутам нийтлэн, нэвтрүүлсэн.
- Иргэдийн өргөдөл, санал, гомдол, мэдээллийг info@erdenetmc.mn цахим хаягаар болон Шударга утас 757-71600 утсаар, бичгээр, төрөл бүрийн сувгаар хүлээн авах нөхцөлийг бүрдүүлсэн.
- Санал, хүсэлтийг хүлээн авах, шийдвэрлэх үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох ажлыг хийж гүйцэтгэн, албаны өрөөний үүдэнд QR кодыг нээлттэй байршуулан, санал, хүсэлтээ илэрхийлэх нөхцөл бололцоог бүрдүүлсэн.
- Үйлдвэрийн газрын удирдлага, ажилтнуудад авлигаас урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх чиглэлийн сургалтын болон сурталчилгааны материалуудыг тогтмол танилцуулж байна.
- Үйлдвэрийн газарт авлига, ашиг сонирхлын зөрчил үүсэж болох үйл ажиллагаа, ажлын байрыг тодорхойлох, авлигын эрсдэлийн үнэлгээ хийх ажлыг “Орон нутгийн хөгжлийн бодлого судлалын төв” НҮТББ гүйцэтгэсэн. Авлигын эрсдэлийн үнэлгээний тайлангаар авлигын эрсдэлийн “дүнд түвшний эрсдэлтэй” гэж үнэлэгдсэн.

1 ТЕХНИКИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ

2022 он

Нөхөн сэргээлт хийхээс өмнө

2023 он

Нөхөн сэргээлтийн явц

2024 он

Нөхөн сэргээлт хийсний дараа

2 СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЕРӨӨ СУМ ЦАМХАГ ГОЛ

2022 он

Нөхөн сэргээлт хийхээс өмнө

2023 он

Нөхөн сэргээлтийн явц

2024 он

Нөхөн сэргээлт хийсний дараа

3 СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЕРӨӨ СУМ МОГОЙ ГОЛ-2

2022 он

Нөхөн сэргээлт хийхээс өмнө

2023 он

Нөхөн сэргээлтийн явц

2024 он

Нөхөн сэргээлт хийсний дараа

4 НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙХЭЭС ӨМНӨ /ГОЗОНГИЙН АМ/

